

deRgi

reeder

Mayıs-Haziran 2021

***“deRgi bizim gelecek nesillere bırakacağımız
bilgi aktarımı olacaktır.”***

Aziz KÖSEOĞLU

***“1919’da başlayan
bir Milli Mücadeleyi taşıyor bu deRgi.”***

Sezen SUNGUR SARAL

***İşte bizim işimiz de tam bu noktada devreye giriyor.
Bizler Uzay Çağı’nın Türk gençleri olarak
Mustafa Kemal Atatürk’ün bize hedef gösterdiği,
çağdaş muasır medeniyetler seviyesinin
üzerine çıkma yolunda çalışıyoruz.
Samsun’da dev bir aileyle birlikte,
...***

deRgi / Sayfa 9

www.reeder.com.tr

Yazılı Miras

Günümüze kadar gelen bütün medeniyetler yazılı bir miras bıraktığı için hatırlanıyor. Yazı kullanamayanlar ise kumdan yapılmış kaleler gibi ilk yağmurda yok oluyor.

“deRgi bizim gelecek nesillere bırakacağımız bilgi aktarımı olacaktır.”

Aziz KÖSEOĞLU

“1919’da başlayan bir Milli Mücadeleyi taşıyor bu deRgi.”
Sezen SUNGUR SARAL

Eline aldığı bu deRgi, aile olmanın tüm güzelliklerini içinde barındırıyor; farklılıkları ve benzerlikleri, toylukları ve olgunlaşmayı, dâhi yetişkinlere dönüşen yaramaz çocukları, içgüdülerine tutunan bilge ebeveynleri, mücadele ederken saygılı olmayı, sevgiyi kaybetmeden özgürleşmeyi, fikirleri ortak bir kültürde yoğurmayı; hem “ben”i hem de “biz”i...

1919’da başlayan bir Milli Mücadele’yi taşıyor bu deRgi; zamanın içinden süzülerek gelip senin ellerinde anlam buluyor. Büyümenin ve gelişmenin yakıcı sancıları kadar, kırılmış hayallerin üzerinde yürüyerek kazanılmış zaferlerin naraları da var burada. Hepimizin çığlığı ve coşkusu var.

reeder deRgi’ye hoş geldin!

Keyifli okumalar.

“başarmaktan başka seçeneği kabul etmeyecek kadar güçlüyüz.”

Sebahaddin ÇİÇEK

Şimdi Sıra İmkânsız Başarmakta!

Merhaba, öncelikle reeder ailesinin bir parçası olarak, yayımlanacak dergimizin ilk sayısında bizlere yer verme inceliğini gösteren saygıdeğer yöneticilerimize teşekkür ederiz. Türkiye Cumhuriyeti Devleti’mizin telekomünikasyon (kamu) alanında çalışmış ve emekli olmuş bir ailenin çocuğu olarak, bu sektörde ne kadar mutlu olduğumu ve ne kadar severek çalıştığımı belirtmek isterim. Endüstri Meslek Lisesi’nden sonra Elektronik Haberleşme (ön lisans) bölümünün ardından Elektrik ve Elektronik Mühendisliği (lisans) bölümüne devam ederek iletişim sektöründe gelişme kaydeden biri olarak reeder firmamızın ülkemiz gençlerine verdiği değerden dolayı teşekkürü borç bilirim.

Ülkemiz yaklaşık 27 yıl önce cep telefonuyla tanıştı. Gelişmekte olan ülkeler arasında yer almamız dolayısıyla küresel pazarda milli üretime odaklanmak ve başarı yakalamak çok kolay olmayabiliyor. İşte tam da bu noktada “Zoru başarırız, imkânsız zaman alır” sözünü hatırlatmak isterim. reeder da zoru başardı; şimdi sıra imkânsız başarmakta ve inanıyorum ki başaracağız. Gelişime açık ve sürekli başarı hedefleyen firmamızın bir parçası olarak başarmaktan başka seçeneği kabul etmeyecek kadar güçlüyüz.

reeder’ın “Mavi bir renk değil, huydur bizde” sloganında da belirttiği gibi, küresel salgının ülkemizde baş gösterdiği bu günlerde ulusumuzu maviyi (düşük riskli) huy edinmeye davet ediyor, herkese sağlıklı ve güzel yarınlar diliyorum.

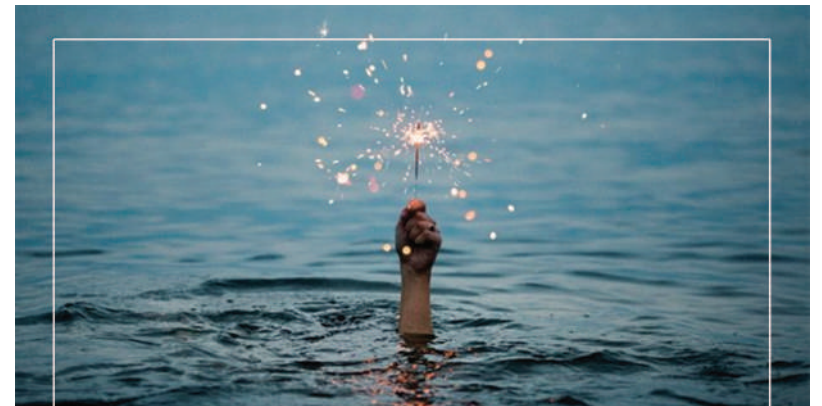
Rüya Gibi Bir Gerçek

Sevgili reeder Ailesi,

Öncelikle belirtmeliyim ki, reeder’da ve reeder’lı olmak benim için çok büyük bir gurur ve bu gururu yaşadığım için çok mutluyum. Tabii ki birçok heyecan ve başarı dolu ilkimiz var, ama bunların en başında bu ilk dergimiz ve küçükken televizyonlardan izlediğimiz, yurtdışından ithal ettiğimiz, özenle baktığımız o göz alıcı telefonları şimdi ülkemiz adına bizim üretmemiz geliyor.

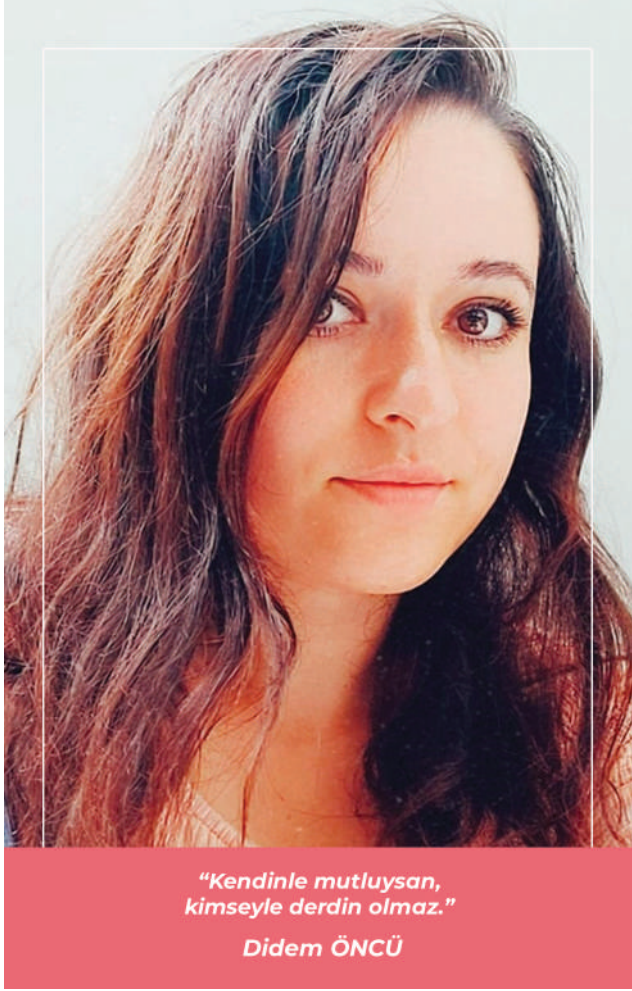
Rüya gibi, ama onur verici, muhteşem bir gerçek...

Beni motive eden şey de işte bu! Günden güne büyümemiz, her alanda kendimizi geliştirmemiz ve başarmak istediğimizde her zaman arkamızda ışığıyla duran yerli gurur kaynağımız...

“Rüya gibi ama onur verici muhteşem bir gerçek...”

Ayten ŞİRİNOVA

Benliğimizle Barışmak

Zor dönemlerde düşüncelerimizi yönlendirerek hayattaki tüm güzelliklerin bize doğru akmasını sağlayabiliriz.

Zorlu bir süreçten geçtiğimiz bu günlerde, iş hayatımız, sosyal hayatımız ve özel hayatımızla ilgili çeşitli sorunlarla karşılaşabiliyoruz. Bunlarla başa çıkmakta zorlandığımız anlarda ise bütün ilişkilerimiz kötü gitmeye başlıyor. İşte her şey kötü gitmeye başladığında düşüncelerinizi aşağıda belirttiğim şekilde yönlendirmek hayat kalitenizi oldukça artıracaktır.

Bu hayatta çok kez üzüldüğüm, zorlandığım, "Artık bittim!" dediğim zamanlar oldu.

Evet, ilişkilerimde yıprandım.

Evet, ailevi sorunlarla baş etmek zordu.

Evet, kendimi hep es geçip başkalarının mutluluğu için uğraştım.

Ama artık birçoğunun çaresinin kendi içimde olduğunu anladım.

Halbuki beni mahvetme gücü benden başka kimsede yokmuş.

Benim kişilere ve olaylara verdiğim anlamlar duygularımı belirliyormuş.

Geriye dönüp baktığımda artık kendime kızmıyorum.

Bunun yerine kalan hayatımın tadını çıkarmaya çalışıyorum.

Sonunda gördüm ki bencil olmadan da hayır diyebilirmişim. Yalnız kalmadan da kendimi gösterebilirmişim. Kendimi mutlu ederken de beni sevenler olabilirmiş. İçimde benim bile kendimden sakladığım yanlarım varmış. Hepsini kucaklayarak kendime iyilik yapıyorum.

Yani arkadaşlar, ancak içimizdeki asıl benliğimizle barıştığımız zaman hayattaki tüm güzellikler bize doğru akmaya başlar.

Sevgiyle...

Her Düşünce Kendi Toprağından Beslenir

Coğrafya gerçekten kader midir ve biz bu kaderi nasıl kendi lehimize çevirebiliriz?

İnsan, düşündüğü kadar vardır aslında. Düşünce, açığa vurulduğunda çok şeffaf, ancak içinde pek çok rengi barındıran bir harman yeri bence. İnsanı ve düşüncelerini etkileyen o kadar çok etken var ki... İçinde bulunduğumuz çevre, yani yaşam alanımız olan dünya içindeki "kendi dünyamız". Dolayısıyla zihnimizin, düşüncelerimizin inşası, bulunduğumuz çevrenin malzemeleri ile örülür.

Ünlü tarihçi, düşünür İbn Haldun Mukaddime adlı eserinde "Coğrafya kaderdir" der. İnsan zaman zaman bu sözün gerçekliği ile baş başa kalır. Öyledir gerçekten, bulunduğumuz yeri seçme şansımız olmadı hiçbirimizin. Doğduğumuz ülkeyi, şehri, evi, ailemizi seçemedik, ama bugün hepimizin sahip olduğu ten renginden tutun da vücut yapımız ve hatta kişiliklerimiz bile içinde bulunduğumuz ortamdan beslenerek oluştu. Öyle ki, isimlerimiz bile bulunduğumuz coğrafyanın kültürüne bağlı olarak verilip insana sirayet ediyor.

İbn Haldun'un "Coğrafya kaderdir" sözü her ne kadar siyasi bir anlam barındırırsa ve fiziki çevre şartlarının insana, iktidara, devletlerin varlık mücadelesine etki ettiği tezine dayandırılrsa da ben coğrafyanın, yani insanın yaşadığı, yaşamak zorunda olduğu fiziki çevrenin insanın refahı üzerindeki etkisinden çok, soyut yanına; düşünce yapımız ve bakış açımız üzerindeki tesirine değinmek istiyorum. Sevmekte, güzel görebilmekte, iyi hissetmekte mikro coğrafyamızın, yani yaşadığımız çevrenin etkisi yadsınamaz.

Güzel görmek, güzel bakmaktan, iyiyi aramaktan gelir. Sevmeyi bilmek ise aile ortamından gelir. Ailesinde sevilen, duygu ve düşüncelerine saygı gösterilen çocuklar, saygıyı bilen, özgüveni yüksek bireyler olurlar. Ne acı ki, kargaşanın, kaosun, gerilimin ortasındaki çocuklar da ya eksik kalır ya daha geç hissederler özgüveni. Bireylerin tartışmaların, küçümsemenin, alayın hakim olduğu okul ortamında mı düşüncelerini ifade edebilmesi daha kolaydır, yoksa özgür ifade ortamının olduğu bir sınıf ikliminde mi? Bu düşünce ve karakter yapıları da sınıf coğrafyasıyla ilgili değil midir? Zor şartlarda kar kış, yağmur çamur demeden, zorlu arazi şartlarına rağmen okula gitmek durumunda kalan bireyle sıcacık yatağından kalkıp servisle okuluna gelip güvenle sınıfına giren bir çocuğun gözünde "okulun" kıymetinin farklı olması ve bir çocuğun okula farklı bir değer yüklemesi de kaderindeki coğrafyanın zihnindeki yansıması değil midir sizce?

Yeşilin ve mavinin dans ettiği doğal güzellikler arasında yetişen bir insanın renklere bakışı ile bozkırın, kuru toprağın göbeğinde yetişen bireyin renklere görüp hissettiği enerji aynı mıdır sizce? Yani özünde, yaşadığımız ortam, olumlu-olumsuz yaşantılarımız, düşünce ve fıtratımızda temel yapıtaşdır. Hayatta hepimiz hesaplayamadığımız şeyler yaşarız. Bu durumda vereceğimiz tepkiler, hissedeceğimiz duygular, düşünce şeklimiz bile aslında içinde bulunduğumuz kültürün ve çevremizin izlerini taşır. Bu noktada, gelişen dünya teknolojisinin olumsuz fiziki çevre şartlarının etkisini minimuma indirmek için ürettiği çözüm yolları gibi, biz de tüm kontrol dışı gelişen aksiliklere rağmen iyi düşünüp güzel görebilen insanlar olmalıyız.

Tutunduğumuz toprağın, beslendiğimiz suyun bize verdikleriyle bambaşka zihin yapısına sahip milyonlarca insanız; iyi düşünüp güzel görebilmek ümidiyle...

Merak Dürtüsü

Hayatta kalmamızı sağlayan temel dürtümüz üzerine...

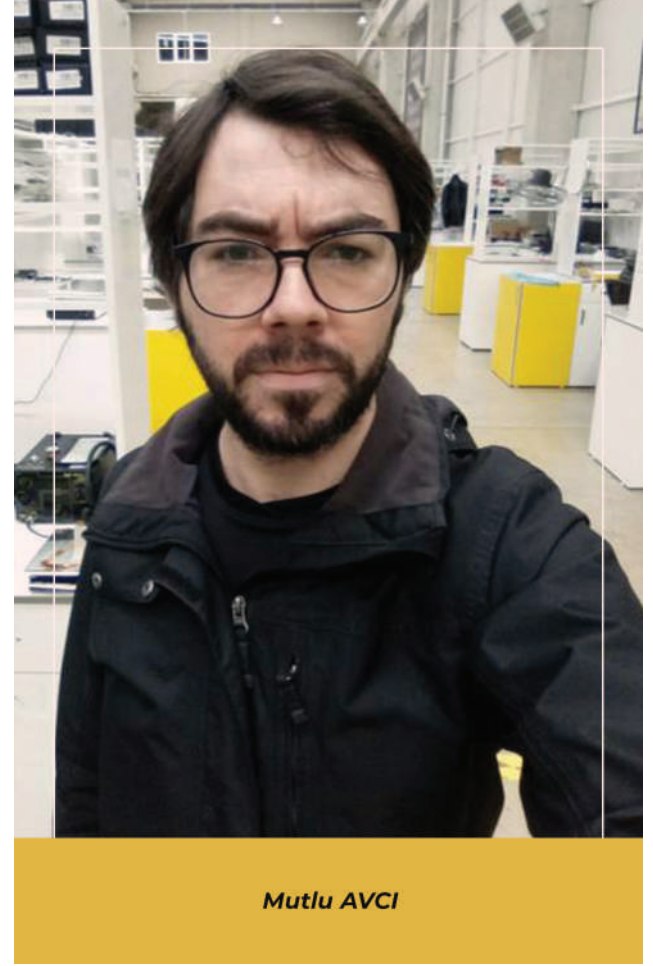
Albert Einstein, kendisinden bahsederken “Hiçbir özel yeteneğim yok; sadece tutkulu bir meraklıyım” demiştir.

Merak; bilgi ihtiyacı, susuzluk veya arzu olarak tanımlanır. Merak kavramı motivasyonun merkezidir. Bütün insanlığın gelişimini sağlayan kültürün, bilimsel ve teknolojik ilerlemelerin en temel itici gücüdür. Merak olmasa herhangi yeni bir şey üretilmesi, keşifler, icatlar gerçekleşmeyebilirdi. Merak, aslında hepimizin içindedir. Evrimsel köklere bakıldığında da bizi hayatta tutan, hayatta kalmamızı sağlayan bir dürtü olduğu görülür.

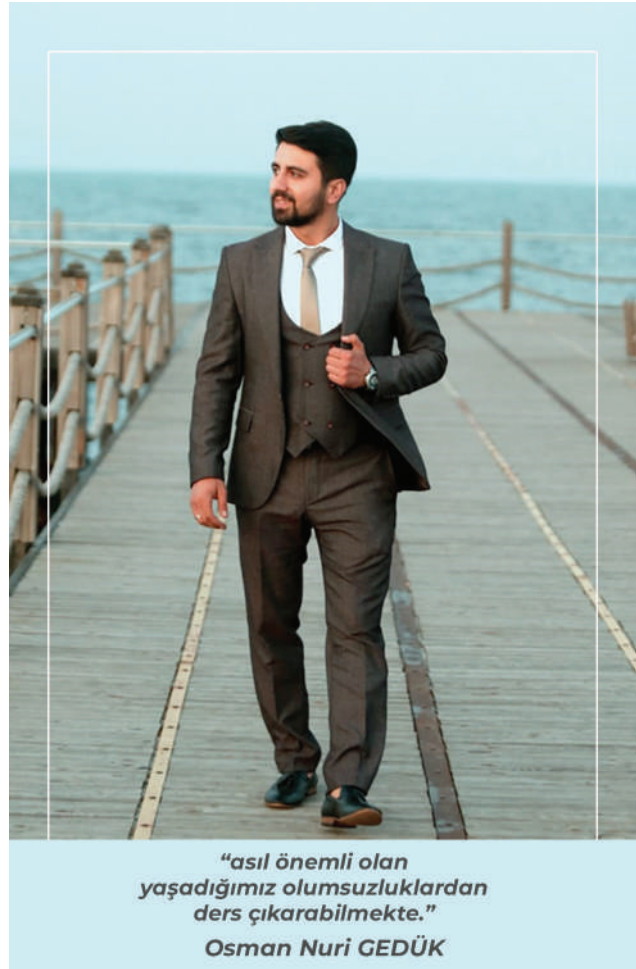
Gelmiş geçmiş bütün bilimsel ürünlerin, bütün teknolojik ürünlerin ve pek çok eserin ortaya çıkması aslında merakla başlamıştır; çünkü ihtiyaçlar merakla ortaya çıkar. Meraksız insan yoktur, hatta merak, hayvanlarla ortak özelliğimizdir. İlk bebeklik döneminden itibaren, bizi hayatta tutan, temel bilgi ve becerilerin gelişimi için en temel araçtır. Toplumsal yapı ve aileden alınan eğitimler zamanla merak dürtüsünün zayıflamasına neden olabilir. Bebeklik döneminde sadece keşfederek öğrenen bireylerin merakları alkışlanırken ileriki dönemlerde artık bu hoş karşılanmıyor olabilir. Ve bizim kültürümüz maalesef merak dürtüsünü yücelten bir kültür değildir. Araştırmalar ise başarılı insanları ileriye taşıyanın, merak dürtülerini sürekli canlı tutmaları olduğunu göstermektedir. İnsanlar merakları sayesinde öğrenir, kendilerini geliştirir, keşfeder, buluşlar yapar ve ilerler.

Elmanın ağaçtan yere düştüğünü herkes görebilmektedir. Fakat sadece Newton bunun nedenini merak etmiş, sorgulamış ve yerçekimi kanununu bulmuştur.

Merakınızı hiçbir zaman yitirmeyin; yeniliklerden korkmayın.

Mutlu AVCI

**“asıl önemli olan yaşadığımız olumsuzluklardan ders çıkarabilmekte.”
Osman Nuri GEDÜK**

Kader, Gayrete Âşıktır

Hayat yolunda önümüze çıkan engelleri zirve yolunda bir basamak olarak görelim.

Hayattaki en önemli şey nedir sizce? Yazıma açık uçlu bir soruyla başlamak istedim. Bence en önemli şey sağlık, daha sonra zamandır. Sağlık ve zamanı ortak bir noktada buluşturan şeyin ise spor olduğunu düşünüyorum. Spor yapmak, sağlıklı yaşamak ve zamanımızı kaliteli hale getirmek için bir gereksinimdir. Birçok şeye bahanemiz olduğu gibi spor yapmamak için de birçok bahanesi oluyordur hepimizin: Zamanımız yok, yaşıyoruz geçti, spor salonları kapalı gibi ifadeler aslında birer kaçış ifadesidir; çünkü her yaşa, her bünyeye uygun spor etkinlikleri vardır. Zaman konusuna geldiğimizde ise, zamanı etkin kullanma yeteneği olan insanların kendilerine zaman yaratabildiklerini görürüz; bu, tamamen yapacağımız işi ne kadar istediğimizle ve ne kadar kararlı olduğumuzla alakalıdır.

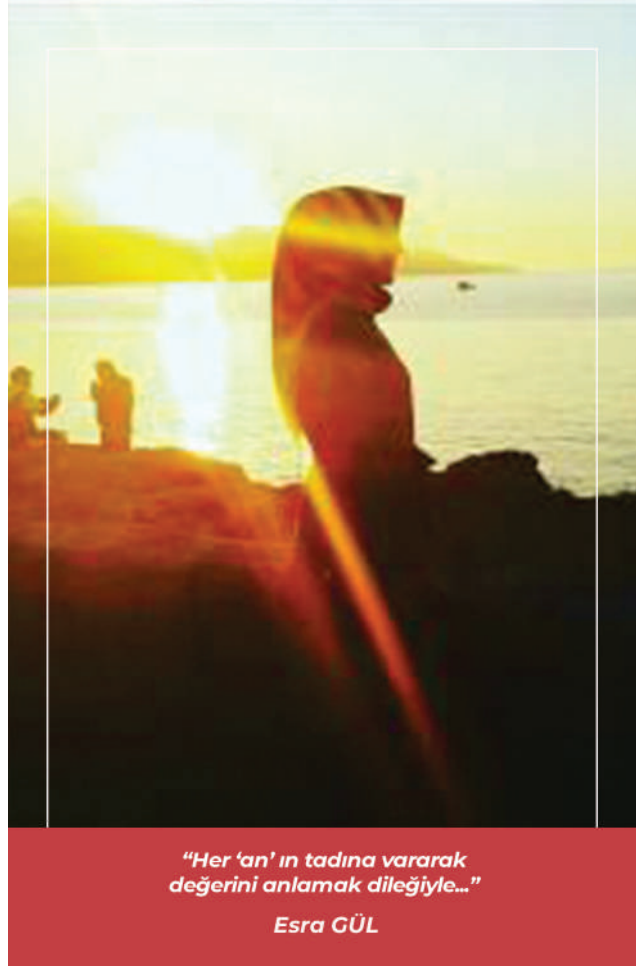
İnsan öncelikle kendini sevmeli; eksiğiyle, fazlasıyla, başarılarıyla, başarısızlıklarıyla, kazandıklarıyla, kaybettikleriyle, korkularıyla, umutlarıyla: Biliyorum ki, bunlar içimizde olan bir tutam duygularımız. Kimse olumsuz bir şey yaşamak istemez, ama bu da hayatın bir parçası; asıl önemli olan, yaşadığımız olumsuzluklardan ders çıkarabilmekte. Bir işte başarılı olmak istiyorsak öncelikle her şeye ve herkese rağmen pozitif düşünmeliyiz, daha sonra da çoğumuzun yarıda bırakmasının aksine bizi sonuna dek taşıyacak bir azimle çalışmalıyız.

Her alanda buna örnek olarak gösterebileceğimiz insanlar mevcut. Ama benim en çok etkilendiğim, bedensel engellerine rağmen birçok başarıyı elde eden kişiler.

Örneğin doğuştan iki kolu olmayan ve kalça çıkığı nedeniyle bir ayağı diğerinden 13 cm kısa olan, Avrupa ve Dünya Şampiyonu Türk paralimpik yüzücü Beytullah Eroğlu... 1995 yılında Kahramanmaraş'ta dünyaya gelen Eroğlu, sporun onun için önemini ve azmini şu sözlerle belirtiyor: “Evimden çıkmaz, ailemden başka kimseyle iletişim kurmazken sporla özgüvenimi kazandım. Bu başarılarımı spora ve gayretime borçluyum.” Anlatmak istediğim; gerçek başarının önümüze çıkan engelleri, zirveye giden yolculukta basamak olarak kullanabilmenin ne kadar önemli olduğu. Yazımı Yunus Emre'nin şu sözüyle bitirmek istiyorum: “Kader, gayrete âşıktır.” Bu söz, insanların kendilerine inançlarını kaybetmemelerini ve her zaman mücadele etmeleri gerektiğini vurguluyor.

Böyle güzel insanlardan feyzalıp yaşadığımız olumsuzlukları tekrar gözden geçirmek ve böylece yeni bir başlangıç yapmak dileğiyle.

Esen kalın...

*“Her ‘an’ ın tadına vararak
değerini anlamak dileğiyle...”*

Esra GÜL

AN-LA-M!

Hayatı nasıl anlamlı kılıyorsunuz?

Üzerinde uzunca düşündüğüm, anlamlandırmaya çalıştığım bir konu bu. Kelime anlamını tarat-tığımızda; bir sözcükten, bir simgeden, bir olgudan ya da davranıştan anlaşılan şey, bunların insana anımsattığı düşünce, nesne ya da mana gibi bir “anlam” çıkıyor.

Düzenli olarak takip ettiğim bir dergide bir yazar “Her şeye anlam biçmeye çalışmak, hayatın insan üzerindeki fitratındandır” diyordu. Benim de değinmek istediğim nokta, yaşadıklarımızın, gördüklerimizin, okuduklarımızın, kısacası her “an”ımızın bizde bıraktığı yansıma.

Öyle ki, türkülerinin derin anlamları olduğunu düşündüğüm ünlü ozanımız Neşet Ertaş bir türküsünde, “Cahildim, dünyanın rengine kandım” derken aslında babasını dinlemeyip daha sonra yaşadığı pişmanlığını mısraların diliyle anlatıyor. Yine gözleri bu dünyayı görmese de gön-lüyle deryaları kucaklayan büyük ozanımız Âşık Veysel’in de:

“Yıllarca aradım kendi kendimi,
Hiçbir türlü bulamadım ben beni
Hayal miyim rüya mıyım bilinmez
Hiçbir türlü bulamadım ben beni” derken derin bir arayışta ve bir anlamlandırma çabasında olduğunu görüyoruz.

Ve bir söz gelir hatırıma bir güle baktığımda...

Biri şöyle dedi:

“Ne de kötü bir dünya, gülün dalı bile dikenli”, diğeri şöyle cevap verdi:

“Ne güzel bir dünya baksana, dikenli dallarında bile gül var.” İşte bütün mesele burada gizli; bizim bakış açımız, kendi anlamlandırmamızda.

Babaannemin pamuk yüzüne her baktığımda her bir çizginin geçip giden yıllara nasıl meydan okuduğunu görüyorum. Ve evinin kapısını açtığında karşıdaki dağın tepesinde tek başına duran “yalnız çam”da; gurbetteki eşinin özlemine, uzaktaki çocuklarının, torunlarının kokusu-nu anlattığı; en güvendiği dost misali dertlerine, ağlamalarına ortak bir hemdem görüyorum.

Gecenin sözde karanlığında, radyoda en sevdiğim türkülerini dinlerken muhabbetine doyamadığım, olsa bir yudum daha içeceğim gönül dostlarım geliyor hatırıma, çünkü anla özdeşleşen seslerdir aslında.

Kum saatleri vardır hepimizin bildiği; sadece bir zaman aracı olarak görülse de bende farklı anlamlar uyandırır. Bana geçip giden zamanın geri dönmeyeceğini, her şeyin zamanında yaşandığında kıymetli olduğunu hatırlatır.

Her “an”ın tadına varmak ve değerini anlamak dileğiyle...

Umudumuz Gökyüzünde

“Umut belki de en iyi şeydir ve iyi şeyler asla ölmez.”

Yazıma başlamadan önce bu güzel aktiviteyi biz çalışanlara sunduğunuz için kendim ve bütün çalışan arkadaşlarım adına teşekkür ederim.

Bazen kaçmak gerek, sadece kaçmak... Kaçmak deyince bazılarınızın aklına korkmak veya birinden kaçmak gelebilir, bense bunu kendi üzerindeki deriden sıyrılmak ve üzerinde yeni deri oluşması için kendine zaman ayırmak anlamında kullanıyorum. Bu yazıyı yazarken de aslında kendimi uzakta hissediyorum; insan kendini nerede hissediyorsa oradadır. Bir insana yapılabilecek en büyük kötülük, onu hapsetmektir; bir insa-nın kendine yapacağı en büyük kötülük de kendini bazı düşüncelere hapsetmektir; bu, fiziksel değil, psikolojik bir durumdur. Yılmaz Güney’in de dediği gibi, “Asıl hapishane insanın kafasında yarattığı hapishanedir. Hayatı sınırlayan hapishane odur ki, ilk fırsatta yıkılmalıdır. Dünyayı daha iyi kavrayabilmek için.”

Herkesin kendini kötü hissettiği, bunalıma girdiği, korkuyla uyandığı zamanlar olabilir; bunu ben de çok yaşadım. Bazı geceler güneşin doğmasını sabırsızlıkla bekledim, gökyüzünden gözlerimi ayırmadım. Bu, öylece durarak beklemek değildi; sanki güneş doğduğunda gelip başımı okşayacak ve her şey düzelecekti. Ben de düzelmesini bekledim.

Öte yandan sahip olduğumuz en güzel şey, özgürlük ve umuttur; bu sebeple içimizde bazı hesaplar yapıp kendimizi karamsar hissederken, dışarıda akıp giden bir hayat olduğunu aklımızdan çıkarmayalım. Aslında şöyle düşündüğümüzde, dünya 4,5 milyar yıldır var ve ben 27 yaşındayım; bu yazıyı okuyan arkadaşlarımın da, kendi yaşlarından hesap edecek olurlarsa, evrende aslında bir misafir olduklarını ve bu misafirlikte de üzülüp daralarak yaşanmasına gerek olmadığını kendilerinin de fark edeceğini düşünüyorum. Hatta “Daral geldiyse Saral gelsin” diyorum. :) “Esaretin Bedeli” filminde de dendiği gibi, “Umut belki de en iyi şeydir ve iyi şeyler asla ölmez.” Ve Mehmet Can’ın da dediği gibi, “Umudumuz gökyüzünde, görebildiğimiz bütün kuşların kanatlarında.”

*“Umudumuz gökyüzünde görebildiğimiz
bütün kuşların kanatlarında.”*

Mehmet Can SARAL

Aile İçinde Çocuklara Uygulanan Psikolojik Şiddet

Çocuklar için ailenin önemi, uygulanan psikolojik şiddetin etkileri ve sonuçları nelerdir?

Aile ve Çocuk

Aile, toplumun temel yapısını oluşturan en önemli yapıtaşdır. Toplumların inançlarını, gelenek ve göreneklerini, değer yargılarını, kısaca kültürünü içinde barındırır. Bu kültürü korur ve gelecek nesillere aktarır. Bu nedenle çocukların doğru biçimde yetişmesi ve eğitimiyle oluşacak sağlam bir millet ve sağlam bir devlet, ailenin her anlamda sağlıklı ve sarsılmaz temeller üzerine inşa edilmesiyle mümkün olabilir.

Her birey, bu dünyaya geldiğinde korumaya muhtaç haldedir. İnsan yavrusu, diğer canlılardan daha uzun bir çocukluk dönemi geçirir. Aile, çocuğu bireycilikten kurtararak sosyalleştirdiği gibi, onu yalnızlıktan ve ruhsal boşluktan da kurtarır. Çocuğa toplumun bir parçası olduğu bilincini aşılar.

Çocuğun sadece bedensel gelişiminde değil; sosyal, duygusal ve ahlaki gelişiminde de ailenin rolü oldukça fazladır. Aile, çocuğa kimlik kazandırır ve çocuğun kimliğinin şekillenmesinde önemli rol oynar. Burada en önemli nokta, ebeveynlerin çocuklara karşı davranış ve tutumlarıdır. Bebeklik döneminden itibaren aileden gerekli ilgiyi ve eğitimi alamayan ebeveynler, çocuklarına da bu ilgisiz ve merhametsiz tutumu sergileyebilir. Bu durumsa toplumda bir kısırdöngü şeklinde devam eder.

Aile içinde ilgisiz ve sevgisiz büyüyen çocuklar, ileriki yaşlarda her türden canlıya karşı şiddete eğilimli olurlar.

Çocuklara Uygulanan Duygusal Şiddet ve Etkileri

Şu tutumlar, çocuğa uygulanan duygusal şiddetin kapsamına girer.

- Sürekli eleştirilmek ve küçümsenmek
- Sürekli çocuğa bağırlması ve yardım isteklerinin görmezden gelinmesi
- Başkalarının yanında çocuğa bağırarak, onu utandırmak ve aşağılamak
- Sevgiyi geri çekme tehdidinde bulunmak ve ona yaşına uygun olmayan ağır sorumluluklar yüklemek
- Çocuk üzerinde aşırı baskı ve otorite kurmak
- Korktuğunu bilmesine rağmen çocuğu o şeye yapmaya zorlamak
- Eğitim almasını engellemek

Çocuklar duygusal şiddete maruz kaldıklarında sevilmediklerini, değersiz olduklarını hissederler. Özgüvenleri düşer. Kalplerinde ise tamiri imkânsız yaralar açılır. Bu tutum sonucunda çocuklarda psikolojik rahatsızlıkların temelleri atılmış olur.

Duygusal şiddetle birlikte çocukların ergenlik ve yetişkinlik çağında, suça meyletmenin de dahil olduğu sosyal ve psikolojik rahatsızlıklar baş gösterir. Duygusal istismar, şiddet türü olmasına rağmen genelde çok zor fark edilir ve ispatlanabilir.

Çocuklar Duygusal Şiddete Maruz Kaldıklarında Ne Olur?

Çocuklar, duygusal şiddete maruz kaldıklarında ebeveynlerinden korkar ve ileri aşamada onlardan nefret ederler. Akranlarına göre duygusal anlamda geri kalırlar. Konuşmada anlık değişimler yaşarlar. Başarıları düşer, alt ıslatma, tik, aşırı yeme, çalma gibi normal dışı davranışlar ve psikolojik rahatsızlıklar baş gösterir. Tedavi edilmez iseler, yetişkinlik hayatlarında da farklı kişilere duygusal istismar uygulamaya meyilli oldukları bilinmektedir.

Yetişkinler olarak bize düşen en büyük görev, ilk önce öz benliğimizi iyileştirmek ve dünyaya bir çocuk getirmenin sorumluluğunu en derinlerimizde hissetmektir. Her anlamda sağlıklı bir ebeveyn olma yolunda çaba sarf etmek, her türlü eğitime açık olmak önem taşır. Sağlıklı bir ebeveyn olmak, çocuklarımızı gelecek çağa göre yetiştirmek, onları anlamak, onlara değer vermek ve bu değeri her anlamda göstermekten geçer.

Sağlıklı bir psikolojiye sahip olmak ve çocuklarımızı sağlıklı büyütmek için her anlamda olgun ve düzgün karakter sahibi insanları hayatımıza dahil edelim. Sağlıklı aileler kuralım ve ailemizi sağlam temeller üzerine inşa edelim. Unutmayalım; aile millet demektir,

İyi ki Varsınız Annelerimiz!

Pek anlatılamaz aslında anne ve çocuk arasındaki sevgi ya da bağ; artık adına ne derseniz... İçimizde yeşeren duyguların kaynağıdır, o ilk bakış, o ilk öpücük; hiç solmayacak bir bağıdır. Her an hatırlanıp değeri hiç kaybedilmemesi gereken bir bağ... Daima kalbimizde olmanızın huzuru ile yaşıyoruz: İyi ki varsınız annem ve annelerimiz...

Artırılmış Gerçeğin Hayatımızdaki Yeri

1990'lı yıllarda hayatımıza giren artırılmış gerçeği, günümüzde farkında bile olmadan pek çok alanda kullanıyoruz.

Artırılmış gerçeklik (AR), gerçek dünya ve çevrenin bir bilgisayar tarafından üretilen görüntü, ses ve grafik öğeleri ile gerçek zamanlı olarak zenginleştirilmesidir. Bir başka deyişle AR, gerçek dünyanın gerçeklikten kopmadan sanal dünyaya entegre edilmesidir. Gerçek dünyadan tamamıyla koparak oluşturulan sanal dünyaya ise sanal gerçeklik (VR) denir. Bu teknolojinin temelleri 1990'lı yıllara dayanmaktadır. Teknolojinin hayatımıza girmesi ise 2015 ve sonrasında olmuştur. 2017 yılında geliştirilen Pokémon Go oyunu bu teknolojinin ilk olarak büyük çapta kullanıldığı proje olarak değerlendirilebilir. Pokémon; iOS ve Android tabanlı cihazlarda ücretsiz olarak kullanılabilen Pokémon GO ile kullanıcıların kendi mahallesinde, sokağında, evinde ve gittiği her yerde pokémon yakalayabildiği, yakalanan pokémonların geliştirildiği ve diğer kullanıcılarla savaşlar yapılabilen bir oyundur. Artırılmış gerçeklik teknolojisi aslında 25 yıl çok fazla gelişmemiş ve kullanılmamıştı.

Bunun 3 temel nedeni vardı:

- İşlemci hızının düşük olması
- İnternet hızının düşük olması
- Görüntü işleme teknolojisinin gelişmemiş olması.

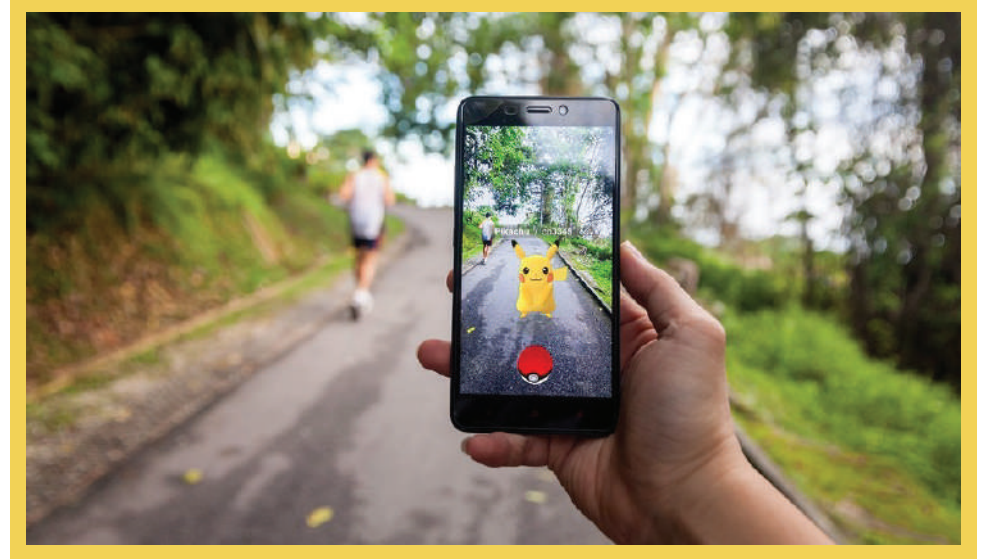
Ancak artırılmış gerçeklik teknolojisi dünyamıza girdikten sonra birçok alanda kullanılmaya başlandı. Bu alanlar temel olarak:

- Reklam ve pazarlama
- Oyun ve eğlence
- Eğitim
- Askeriye
- Tarih
- Mimarlık
- Turizm

Artırılmış gerçeklik, günümüzde sıklıkla eğitim ve pazarlama alanında ve şu yollarla kullanılmaktadır:

1. Eğitim: Pilot eğitimlerinde geliştirilen özel bir kokpit ve gözlük yardımı ile uçuş simülasyonu yapılabilir.

2. Pazarlama: Mobilya firmaları ürünleri satmadan (bazı durumlarda üretmeden) evvel, müşterilerine evlerindeymiş gibi göstererek satış yapabilmektedir.

Yukarıdaki örneklerde olduğu gibi AR, gündelik hayatta zaman ve maliyet konusunda büyük avantajlar sağlamaktadır. Peki bu teknoloji sanıldığı kadar pahalı ve ulaşılması zor mu? Son kullanıcı olarak bu teknolojiye ne kadar ihtiyacımız var? Pokémon Go oyununda olduğu gibi AR, hayatımıza birçok uygulama ile girdi ve farkında dahi olmadan AR'yi kullanmaya başlamış durumdayız. Üstelik neredeyse sıfır maliyetle. Son kullanıcı olarak kullandığımız birkaç alanı örneklendirdiğimizde bu daha iyi anlaşılacaktır:

1. Online Alışverişler: Bir ürün beğendiğimizde bu ürüne ulaşmak kolay olmayabiliyor. Bu tarz durumlarda alışveriş deneyimini daha kolay hale getirmek için kameradaki görüntüyü gerçek zamanlı olarak tarayan ve öğeyi çevrimiçi olarak bulabilen bir AR uygulamasını kullanabilirsiniz. Ayrıca sanal deneme deneyimi ile müşterilerin ürünleri kabinde denemek zorunda kaldıkları zamanı önemli ölçüde azaltmak mümkün.

2. Navigasyon Cihazları: Geleneksel GPS yönlendirmeleri, dikkat dağıtıcı etkenlerin neden olduğu kazaları daha iyi önlemek için yalnızca kullanıcının görüş alanında katmanlaşmakla kalmaz, aynı zamanda gerçek zamanlı tehlikeleri ve trafiği azaltır. Bu teknoloji de ilerleyen yıllarda daha da gelişerek hayatımıza girecek gibi görünüyor. Bu teknolojide de diğerlerinde olduğu gibi en önemli konu, bilinçli olarak kullanılması olacaktır.

*“Robotlar mı insanlaşıyor?
İnsanlar mı hissizleşiyor?”*

Mahmut İNCE

Kurgusal Gerçeklik

Robotları ve insanları ayıran asıl şey nedir?

Kurgusal gerçeklik, anlatılmak istenen duygu ve düşüncenin günlük hayatta örnek verilip somutlaştırılarak alıcıda etkili bir izlenim bırakmasını amaçlayan bir anlatım biçimi olarak nitelendirilebilir.

O zaman başlayalım...

Sonuç olarak her şey gerçektir. Dokunduğumuz nesneler, dokunamadığımız hayaller, kokladığımız kokular ve hatta gördüğümüz rüyalar bile kendince gerçektir aslında. Öznel bir his ve yargı olsa da, kişi o an hissedip kendi içinde dokunamasa da rüyasını yaşayabilir. Tıpkı dinlediğiniz müzik gibi... Günün herhangi bir diliminde dinlediğiniz müzik, bundan 3 ay, 3 yıl, belki de 30 yıl sonra tekrar bir radyo frekansında kulağınıza iliştirdiği zaman o müziği ilk dinlediğiniz an ve duygulara gidersiniz. O zamanı geri getiremeyiz; fakat o anki his ve duyguları barındıran o müziği dinleyerek geçmişizi zihninizin bir köşesinde yaşayabiliriz. O müzik gerçek bir anı barındırır, tekrar yaşayamayacak bir anı kurguladır. Ve insan bu iki çizgi arasında asılı kalır: Geçen vakit içinde zamana tutunamadığı anlardır bunlar. Sonuç olarak hayatta değildik, hayattan geçiyorduk.

Kurgudaki gerçeklik de dolaylı bir yoldur mesela. Kişi, aklından geçenleri, tercüme etmek istediği olayları anlatırken benzetmeler ve çevresel etmenlerden örnek verir. Havada asılı duran elementlerden tutun da, toprağın altında saklı kalan mikro organizmalara kadar her şey anlatımın bir parçası olabilir.

Tabii ki kişilere benzetmelerde, canlandırmalarda bulunmadan önce o kişinin kişisel analizini kendi içinizde yapmanız gerekir. Gerekir ki, kişinin alaka yoğunluğuna göre anlatacağımız cümleleri zihninizde süsleyerek alıcıya aktararak etkileyici bir anlatımda bulunmuş olalım. Etkili bir anlatımda, anlatımın yoğunluğuyla birlikte, anlatıma katkıda bulunan görsel ve dokusal yollara da başvurulabilir. Böylelikle soyut durumu ve olayı kişinin zihninde somut bir hale getirmiş oluruz. Bu da, karşı tarafın anlatmak isteneni doğru bir şekilde zihninde canlandırarak anlamasında kolaylık sağlamaktadır.

Mesela robotlar... Robotlar yapıları gereği acı gibi duyguları hissetmezler. Yapıtaşlarında mikro işlemciler, radyofrekans sinyalleri ile komuta edilen ve 1-0 ile kodlanmış komut görevlerini servomotorlar ve hareket yeteneği kazandırılmış volt-amper çerçevesi içerisinde çalıştıran bir sistem donanımı bulunur. Robot denince akla gelen ilk şey, insansı görünüme sahip olan bir cihazdır. Basit yapıyla birkaç robota örnek verecek olursak:

- Apartmanlarda bulunan otomatik kapı mekanizması
- Nesneyi algılama özelliğine sahip lamba ve kapılar
- Otomatik aydınlatma
- Akıllı ev sistemleri
- İHA ve SİHA
- İnsana benzer robotlar olarak bir kaç türden bahsedebiliriz

Robotlar acı çekmez, insanlar gibi düşünmez; amaçları ve geliştirildikleri kod çerçevesinde karşılık verir.

Gelişen teknolojiyle kendini zamanın akışına kaptırmış, kendini dünyaya kapatmış insanlar da âdeta robot gibi, kurgusalıktan, yaratıcı düşünmekten mahrum oluyor ve sonunda duyarsızlaşıyor da aslında. Kimileri buna bağımlılık, kimileri ise sosyalizm diyor.

Açıklayalım: Akşam işten çıktınız. Evinize doğru yol alırken birden yolda bir trafik kazası olduğunu gördünüz. Muhtemelen kaza yerinde birçok insan ve her dakika artan yoğunlukla, merak dolu gözlerle etrafa bakan insanlar vardır. Hatta kazayı görmek için çaba sarfederken kendisi kazaya davetiye çıkaran insanlar da olabilir.

Aracı durdurup kaza alanına geldiğinizde etraftaki 20 kişinin 3 kişisi kazazedelere yardım etmekle meşguldür, geri kalan 17 kişinin 3'ü ambulans veya yardım çağırmakla meşguldür; geri kalan 14 kişi ise akıllı telefonlarıyla kaza anının videosunu çekmek veya kaza anını izlemekle yetinir. Ve şu an o 14 kişiye siz de dahilsiniz. Çünkü şu an kazayı siz de izliyorsunuz.

Şu an çoğumuz “Yok hayır, belki ben yardım ediyorum?..” diyecektir. Zaten edeceksiniz, buna inanıyorum.

Bu sık rastlanan örneğe ve robotların özelliklerine bakacak olursak aklımıza şu soru gelir: Artık insanlar duyarsızlaşıp robotlaşıyor mu? Düşünme, konuşabilme, idrak ve dili özgün biçimde iletişim aracı olarak kullanabilen insanlık, neden robotlaşmaya yüz tutmuş bir sistemin yapıtaşlarından biri olmaya meyilli olma gereği duyar?

Şimdi bir robot çıkıp, dese ki, “Kardeşim örnek verecek başka bir şey bulamadın mı?” Onu haklı bulurduk. Çünkü robotlar veri (his / duyu) aktarımı için sinyal dalgalarını kullanırken insanlar vicdanını kullanıyor. Çünkü robotlar ifade biçimi (konuşmak-duymak-dinlemek) olarak bir uyarı LED’i veya Buzzer ile geri bildirim yaparken insanlar dili kullanıyor.

Örnek verdiğim kaza olayında da öyledir. Çoğu insan, bir emir gelmediği sürece harekete geçmez, görünen işi ve yapılması planlanan olayı yapmayıp illa birinin “Hadi, şunu şöyle yap!” demesini bekler. Hatta bazen övgü bekler bir işi yapabilmek için.

Şimdi tekrar soruyorum: Bu durumda, robotlar mı insanlaşıyor, insanlar mı hissizleşiyor?

Bir Tarihçinin Gözünden Dünyada ve Türkiye’de Teknoloji

Teknoloji tarihinin de gösterdiği gibi, Uzay Çağı’nda yapmamız gereken ilk şey, hayal etmek.

Dünyada teknolojinin başlangıcını, kimileri ateşin bulunmasına, kimileri ise tekerleğin icadına dayandırmaktadır. Sonuç olarak nereden başlamış olursa olsun, insanlık teknoloji sayesinde kendisini dünya dışına taşıyacak olan bir süreci başlatmış oldu.

Dünya tarihinde teknolojinin yüksek hızlarda gelişim göstermesi ise maalesef ki savaş dönemlerinde gerçekleşmiştir. İlkçağ ve Ortaçağ’ın en büyük teknolojisi olan demire şekil verme ile elde edilen kılıç, kalkan ve ok, Türklerin dünyanın dört bir yanında hüküm sürmesini sağlayan etken olmuştur. Ortaçağ’ın sonlarına doğru, yıkılmaz denilen surları, geliştirdiği toplarla yıkan Fatih Sultan Mehmet de Ortaçağ’a son vermiş ve Avrupa’da feodalitenin yıkılmasına gidecek yolu açmıştır.

Bu durum bizi Rönesans ve Reform hareketlerine taşımış ve ardından gelen Akıl Çağı, Aydınlanma Çağı ve Coğrafi Keşifler ile gelişen sömürgeciliğin sonu, bizleri Birinci ve İkinci Dünya Savaşları’na getirmiştir. Bu iki savaşta yaşanan teknolojik gelişmeler dünya tarihinde büyük değişimleri başlatmıştır. İkinci Dünya Savaşı ardından başlayan Soğuk Savaş da dünyayı Uzay Çağı’na sokmuştur. Bu dönemdeki bilgi birikimi ve teknolojik gelişme had safhaya ulaşmıştır ve günümüzde de son hızla devam etmektedir.

Maalesef Türkler, Rönesans, Reform ve Aydınlanma Çağı’ndaki yeniliklere ayak uyduramamış ve Birinci Dünya Savaşı sonunda 600 yıllık Osmanlı İmparatorluğu tarihin tozlu sayfaları arasında yok olmuş ve yerine Cumhuriyetimiz kurulmuştur. Yeni kurulan Türk devleti, Mustafa Kemal Atatürk öncülüğünde birçok alanda devrimler gerçekleştirmiş ve günün şartları ölçüsünde sanayileşme yolunda adımlar atmaya çalışmıştır.

Türkiye’de sanayi ilk olarak gıda ve demir çelik üzerine kurulmuştur. Daha sonra askeri savunma sanayi alanında adımlar atılmıştır; Nuri Demirağ’ın uçak fabrikası ve Nuri Killigil’in silah fabrikası bunun en büyük örneklerdir. Fakat Türkiye için işler istenildiği gibi gitmeyecektir. Dünya için yeni bir savaş kapıdadır. Savaş ve iki kutupta şekillenen dünya arasındaki Soğuk Savaş, dünyayı Uzay Çağı’na sokmuş olsa da, yeni ve gelişme aşamasında olan Türkiye Cumhuriyeti Devleti bu yarıştta yerini almakta biraz gecikecektir.

Soğuk Savaş dönemindeki en önemli gelişmelerden bir tanesi de, 1876 yılında Alexander Graham Bell’in icat ettiği telefonu, 1973 yılında Martin Cooper’ın klasik anlamdaki ilk cep telefonuna dönüştürme fikrini ortaya atmasıdır. 1994 ila 1999 yılları, sadece telefon işlevi gören telefonların geliştirilme yılları olmuştur. 2000’li yıllarda ise ilk kameralı telefonlar piyasaya sürülmüştür. Cep telefonu artık farklı bir boyuta taşınmıştır; 2007 yılında tek başına internete girebilen telefonlar çıkmış, ardından 2008, Android işletim sistemi ile tanıştığımız yıl olarak tarihe geçmiştir. Günümüzde de telefonlar için yapay zekâ gibi kavramlar konuşulmakta, bilgisayardaki temel işlemlerin daha da fazlası artık cep telefonlarıyla yapılabilmektedir. Şöyle ki; şu anda ortalama bir telefon 50 yıl önce Ay’a giden Apollo 11 uzay gemisinden daha ileri ve daha güçlü bir teknolojiye sahiptir.

Bu şekilde gelişen bir dünyada, Türkiye Cumhuriyeti her ne kadar ilk bazı atılımlarda bulunmuşsa da 1929 Krizi, Soğuk Savaş ve askeri darbeler sebebiyle bu teknoloji yarışından geri kalmıştır. Son yıllarda bu farkı kapatmak adına birçok alanda çalışma yapılmış, hızlı gelişime ayak uydurmak adına adımlar atılmıştır.

İşte bizim işimiz de tam bu noktada devreye giriyor. Bizler Uzay Çağı’nın Türk gençleri olarak Mustafa Kemal Atatürk’ün bize hedef gösterdiği, çağdaş muasır medeniyetler seviyesinin üzerine çıkma yolunda çalışıyoruz. Samsun’da dev bir aileyle birlikte, 1973 yılında Martin Cooper’ın başlattığı yeniliğin üzerine ne gibi yeni teknolojiler geliştirebiliriz ve ülkemizi gelişen bu teknolojide nasıl öncü kılabiliriz, buna kafa yoruyoruz. Bu, en büyük amacımız. Henüz yolun başında olabiliriz, ama her şey hayalle başlar ve başarıyla devam eder. Geriye bakıp kendimize “Biz bu kadarını hayal etmiş miydik?” diye sorduğumuzda bunun cevabı tabii ki “Evet” olacak.

Bizim hayalimiz, en iyi olmak.

İyi ki varsın reeder!

“Bizim hayalimiz, en iyi olmak!”

Burak SİNAN

“Eğer harekete geçmezsek geleceğin bugünden farkı kalmayacak.”

İrem KARA

Spor Yapmanın Bireyler Üzerindeki Etkisi ve Spor Dalı Olarak Yüzme

Spor, özellikle de yüzme, tüm hayatınızı kökten değiştirebilir.

“Vücudunuza iyi bakın, çünkü yaşamak zorunda olduğunuz tek yer orasıdır” diyen ABD’li girişimci Jim Rohn aslında bizlere hayatımızın en önemli sırrını bir kez daha hatırlatıyor: Beden ve ruh bir bütündür. Ne denirse densin, sağlığımız izin verdiği sürece yaşayabiliyoruz. Tabii bu hakkı korumak, sağlıklı bir yaşam sürmek de bizlere düşüyor.

Asırlardır devam eden insan yaşamı, bireylerin fizyolojik ve psikolojik sağlıklarını korumasının bir sonucu. Peki biz sağlığımızı korumak için ne yapıyoruz? Bireyleri etkileyen aile, sosyal çevre, iş hayatı gibi sosyoekonomik unsurlar fizyolojik ve psikolojik sağlığımızın önüne bir duvar oluşturuyor. Kendimize yeteri kadar zaman ayırdığımızda, hatta günde 1 saat bile yapılan aktiviteler bile gün içerisindeki yorgunluğu, stres seviyesini minimum seviyeye indirmek için yeterli olabilir.

Yüzmek, koşmak, yürümek, jimnastik gibi spor dalları da beden sağlığına iyi geldiği gibi ruh sağlığını da düzeltmeye yardımcı olur. Fiziksel olarak ise kas yoğunluğu, esneklik ve kuvvetlilik, omurga, kalp ve sindirim sistemi düzenli bir şekilde işler. Tabii bunların yanında stres seviyemiz azalır, daha zinde ve enerjik hissederiz; özgüven sahibi olur, yaşam kalitemizi artırmaya ve geliştirmeye daha çok önem veririz.

Yüzme sporu ise diğer spor dallarından farklı olarak hem ömür boyu devam ettirilebilir hem de sakatlık riski en düşük seviyede bir spor dalı olduğu için her yaşa uygundur. Üstelik yüzdüğünüzde bedeninizin tamamı aktif olduğu için kalbinize giden temiz kan akışı da artar.

Yüzme, birçok hastalığın tedavisinde kullanılan bir spordur. Omurga ve sırt ağrılarına iyi geldiği için hamilelikte doktorlar tarafından önerilir. Yüzme sporunda kuvvet, sürat, dayanıklılık, esneklik gibi motorik becerilerimize ihtiyaç duyarız. Bu nedenle haftada üç saat sistematik bir şekilde yapılacak bir antrenman, vücutta birçok değişime sebep olacaktır. Yüzme, belirli bir yaşam disiplini sağlar, kalp dolaşım sistemini ritmik bir şekilde artırarak düzenler; su basıncı ve kaldırma kuvveti, omurgalarımıza yeterli basınç uygulayarak uzun süre hareketsiz durduğumuz zamanlarda, yeteri kadar egzersiz yapmadığımızda ortaya çıkan sorunları manipüle ederek zararı minimuma indirir.

Tabii bu sporun hayatımıza kattıkları bunlarla da sınırlı kalmıyor. Yaptığımız spora göre beslenme sistemimiz düzenli hale gelecek ve hayat standardımız yükselecektir. Doğru gıdalarla düzenli biçimde beslenmek, egzersiz performansınızı zirveye çıkaracaktır. Beslenme, spor ile ayrılmaz bir ikilidir. Beslenme ne kadar düzenli ve yeterli olursa, yapacağınız aktivite, spor süreniz, aktivite sonrası ulaşmak istediğimiz hedefler ve kazanımlarımız da o denli artacaktır. Yüzme gibi kuvvet sporlarında yeterli karbonhidrat tüketimi, yüksek şiddetli antrenman sırasında glikojen depolarına destek olur ve kas dokularının gelişimine etki eder. Yıpranan kas liflerinin tamiri için de mutlaka protein alınmalıdır. Protein kaynağı besinlerin her ana ve ara öğünde tüketilmesi önerilir. Sonrasında ise bulgur, baklagiller, tam buğdaylı ekmek ve sebzeler tüketilebilir.

Eğer harekete geçmezsek geleceğin bugünden farkı kalmayacak. Sahip olduğumuz en önemli şeyin sağlık olduğunu unutmayalım ve onu ne pahasına olursa olsun koruyalım.

Voleybol Sevdam

Milli takıma giden yolda neden tutkumdan vazgeçmek zorunda kaldım?

Yazıya kendimi tanıtmakla başlamak istiyorum. Ben Safiye Zeynep Uçak; 28 yaşındayım ve anlatmak istediğim çok fazla şey var, fakat ben birkaçından bahsedeceğim.

Voleybolla tanıştığımda henüz ilkokul 4. sınıfa gidiyordum. Yani henüz kendini tanımayan, küçücük bir çocukken başladı voleybol sevdam. Yaşıtlarım sokakta ya da parkta eğlenmek için oyunlar oynarken ben sırtımda çantayla antrenmanlara gidiyordum.

İlk başlarda çok zor geldi, hatta ilk maçıma çıktığımda yedek oyuncuydum, bu çok zoruma gitmişti; yedek olmak değil, ilk altıda yer almak istiyordum. Bunun için 1 yıl çok çalıştım, her gün antrenmanlara gittim, hiçbir gün antrenmanları aksatmadım ve bir yılın sonunda ilk altıya girmeyi, hatta daha 5. sınıftayken takım kaptanı olmayı başardım. Bu benim için dönüm noktası oldu, çünkü hedefim milli takımdı.

Hiçbir zaman küçük hedefler koymadım; inanabiliyor musunuz, küçücük bir kız çocuğu milli takıma girme hayalini kurmuştu. Kaptan olarak ilk maçıma çıktığımda, Samsun DSİ Spor Kulübü'nün voleybol antrenörü bizim maçımızda hakemmiş meğer, ben tanı mıyordum o zamanlar; beni izlemiş, maç sonunda yanıma gelip “DSİ Spor Kulübü'nde oynamak ister misin?” diye sordu, ben tabii hemen kabul ettim, çünkü hayalime giden ilk adımı bu şekilde atacaktım. Artık DSİ Spor Kulübü oyuncusu olmuştum, hatta antrenör, beni takıma aldığı ilk gün kaptan yapmıştı. Daha küçük bir çocukken sorumluluk sahibi olmaya başlamıştım.

Samsun'da DSİ Spor Kulübü'nü bilmeyen yoktur, bu kulüp birçok büyük başarıya imza attı. Bir imza da ben atmak için girdim o kulübe. Oynadığım süre boyunca da hedeflerimi başardım, çünkü benim olduğum takımda asla yenilgiye yer yoktu; oynadığım yıllar boyunca Samsun'da ve Karadeniz'de 1. olduk; çok gurur verici süreçti benim için. Fakat daha fazlası gerekiyordu, yani İstanbul'daki, Ankara'daki takımlarla oynamak gerekiyordu ve milli takım ya da büyük takımlara girebilmek kolay değildi; biliyordum.

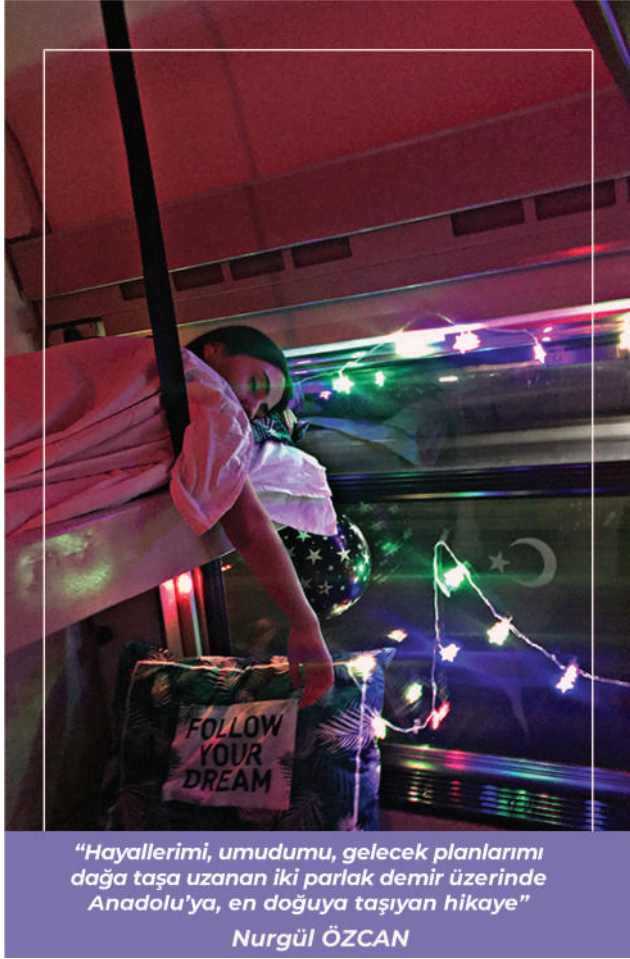
Deplasmana gittiğimizde beni sürekli araştırırlardı, kaçak oyuncu oynatıyorlar diye; aslında kaçak değildim, sadece yaşıtlarımdan çok farklıydım, çok çabuk olgunlaşmıştım. Her gittiğimiz deplasmandan 1. çıkardık. Bir deplasman sonu Samsun'a döndüğümüzde karma takım için seçmeler yapılmaya başlanmıştı. Yani antrenör her kulüpten sporcu alabilir ve karma bir takım yapabiliirdi. Kural olarak karma maçlarda her ilden sporcular gelir, milli takım antrenörleri orada seçmeler yapardı. Biz de Samsun DSİ Spor olarak Ankara'ya maçlara gittik: Fikstür çekildi, takım grupları belirlendi.

Bizim grupta Denizli takımı vardı. Bizim boy ortalamamız 1.70 cm iken Denizli takımının boy ortalaması 1.80 cm'di. Seyirciler Samsun takımı için “Zayıf takım, yenilirler” diye konuşuyorlardı. Maç başladığında üstünlük bize geçti, çünkü bizden sayı alamıyorlardı. Maç boyunca bütün smaçları ben vurdum diyebilirim. Denizli maçından sonra karın kasımda yırtılma oluşacaktı. Tribün şaşkınlıkla maçı izliyordu. Ve biz o maçı 3-0 aldık. O maçtan sonra milli takım seçmelerine Samsun grubundan sadece beni seçmişlerdi. Çok sevinmiştim; emeklerim karşılıksız kalmıyordu, çok heyecanlıydım seçildiğimi duyduğumda.

Birkaç ay sonra Samsun'u temsil etmek üzere Karabük'te milli takım seçmelerine katıldım. Seçmeler benim için son adımdı; bir sonraki adım milli takım olacaktı. Orda birtakım ölçümler, dayanıklılık testleri, mekik koşuları yapıldı. İnanır mısınız, hepsinde önde geldim; yetenekse yetenek, dayanıklılık ise dayanıklılıktı, yani seçilmemem için hiçbir sebep yoktu, ben öyle düşünüyordum. Son gün teke tek konuşmalar yapıldı, seçilenlerin isimleri belirlendi.

Milli takım antrenörlerinden birisi beni kenara çekti ve o konuşmayı yaptı. Dedi ki, “Biz burada evet, belki yetenekli sporcular arıyoruz, ama bizim ilk kriterimiz 1.80 cm ve üzeri boy.” Benim boyum o zaman 170 cm'di; o yüzden o cümleyi kurduğu an “Her şey bitti” dedim. Ardından çok üzüntü yaşadım; sadece son adım kalmıştı, bir adım sonrası milli takımdı ve 10 cm ile milli takıma girmeyi kaçırmak çok üzüntü vericiydi. Gözlerim doldu, ağlamak istedim ama ağlayamadım: Boğazım düğümlenmişti.

O zaman her şeyin sonu diye düşünüyordum; ama zamanla öğrendim ki, o konuşma benim için başka bir başlangıcın yolunu açacaktı.

Anadolu'ya Uzanan Yol

Doğu Ekspresi'nde yolculuk, bir kitabın sayfaları arasında kaybolmak gibiydi.

Bir trende 24 saat yolculuk yapmak; tren beş ilde 5 dakikalık molalar verdiğinde suratında şapşal bir gülümsemeyle vagondan inmek ve oksijeni ciğerlere doldurmak, gece tren tıngır mıngır giderken mışıl mışıl uyumak, güneş doğsun da manzarayı izleyeyim diye dakikalar saymak demek. İşte hayalimdeki yol hikâyesi buydu: Bittiğini sandığınız, ama aslında hiç bitmeyen, geçmişten günümüze uzanan bir yolculuk hikâyesi...

Hayallerimi, umudumu, gelecek planlarımı dağa taşa uzanan iki parlak demir üzerinde Anadolu'ya, en doğuya taşıyan hikâye, Ankara Tren Garı'nda başlamıştı. Başkentten başlayıp Kars'a uzanan, 1.365 kilometre uzunluğundaki rayların üzerinde süzülmekteydi Doğu Ekspresi. Zamana, doğaya ve tarihe direnen bu hat, bir yolculuk olmaktan çok, bir maceraydı. Benim için de "koskocaman" bir maceraydı: Aylarca bilet bulmak için uğraştığım, gece gündüz bilet araştırdığım bu hikâyeyi artık yaşama zamanıydı. O kadar heyecanlıydım ki, tarifini şu anda yapmak oldukça zor, ama denemeye hazırım.

Bekleme salonundaki yolcular Türkiye'nin dört bir köşesinden gelmişlerdi; seyahat etmek için hareket saatini bekliyorlardı. Doğu Ekspresi'nin hareket saatine dakikalar kala son yolcular da gelmeye başladı. Bilet gişesine yönelen yolcular, bekleme salonundaki kalabalığa karışıyor, kalabalığın yoğunluğu ise gitgide artıyordu. Kalkış saatinin yaklaşmasıyla garda hareketlilik de arttı, yolcular yavaş yavaş yerlerini almaya başladılar. Bence onca kalabalığın içerisinde yolculuğun bir an önce başlamasını heyecanla bekliyordum.

Ankara'dan başlayıp Kırıkkale, Kayseri, Sivas, Erzincan, Erzurum, Kars istikametine

54 istasyondan geçen Doğu Ekspresi, son yolcularının da gelmesiyle yola çıkmaya hazır hale gelmişti; 24 saat 29 dakika sürecek yolculuk, telsizden yapılan hareket anonsuyla başladı. Tren yavaş yavaş hızlanırken geride kalanlar, gidenlere el sallıyordu. Tren çok başka, bambaşka bir an olmuştu o an benim için. Yolculuk uzundu ama yolcularla ilk anlardan itibaren hemen kaynaşmıştık; çünkü anlatılacak ve yaşanacak çok hikâye vardı.

Doğu Ekspresi'nde hareketliliğin hiç bitmediğini, yolculuğun başında treni keşfe çıkarken anlamıştım. Kimisi kulaklığını takıp müziğin ritmine bırakmıştı kendisini, kimisi ise benim gibi treni keşfe çıkmıştı. Bazı yolcularsa çoktan uykuya dalmıştı. Dünyanın en iyi oteli olmasa da Doğu Ekspresi'nde uykunun tadı bambaşkaydı. Zaten fotoğrafımda da belli olmalı trende uykunun ne kadar huzurlu olduğu...

Doğu Ekspresi'nin her vagonunda, her koltuğunda zamanın ayrı bir dilimi yaşanıyordu. Pencereden, artık geride kalan Ankara'nın ışıklarını seyrederken yeni maceraları düşlemeye başlamıştım. Bu sırada tren bir yandan farklı farklı şehirlerde yolcu alıp yolcu indirmeye başlamıştı. Bence her yeni yolcu, yeni bir dost, yeni bir yüz, yeni bir sevinç ve yeni bir hüznü Doğu Ekspresi'nde.

Saatler ilerledikçe yol acıktırmıştı insanları; "yemekli vagon" dedikleri yerde güzel yemeklerin olmadığını bilinciyle gittiğim için yemeğimi önceden hazırlamak durumunda kalmıştım. Bu, uzun tren yolculuğu için aldığım en iyi kararlardan biriydi sanırım. Benden tavsiye: Bir gün olur da giderseniz mutlaka yanınızda bulunsun yiyecekleriniz. Eksik bir şey mi var? Yeri geldiğinde ekmeğini paylaşan insanların yardımseverliğinin ve misafirperverliğinin hemen kendisini göstereceğinden emin olabilirsiniz.

Gece saat 02.00'yi gösterirken trende sessizlik hakimdi; gözlerinizi kapattığınız an farklı bir dünyada buluyordunuz kendinizi; düşünceler ve hayaller zihninizde birbiriyle çarpışıyordu: En azından bende böyle olmuştu. Gecenin sessizliği Sivas'ta görevi devralan şefin düdük sesiyle bozuldu. Doğu Ekspresi bir şehre daha veda ediyor demekti bu.

Tahminen 1-1,5 saat sonra Doğu Ekspresi, temeli 1973 yılında atılan ve tam 39 yıl sonra tamamlanan Deliktaş Tüneli'ne girecekti. Bu, 5.473 metre uzunluğundaki, Türkiye'nin en uzun tüneli olan tünelin bitiminde günün ilk ışıkları karşılaşmıştı beni. Tam bu noktada yolculuğun yarısı bitmiş demekti. Sabah gözümü ucsuz bucaksız beyaza bürünmüş bir manzaraya açmıştım. O kadar güzel bir manzara ile uyanmak paha biçilemezdi doğrusu.

Tren, kimi zaman dağları aşıyor, kimi zaman raylara paralel uzanan nehirle yarışlıyordu. Anadolu'nun bağrına uzanan Doğu Ekspresi, geçen onca yıla rağmen bölgenin can damarı olmaya devam ediyordu. Ankara'dan Kars'a 24 saat boyunca durmadan hareket eden Doğu Ekspresi, insanlara sabrı da öğretiyordu aslında. Saat 08.00'i gösterirken dağların tepelerinden fırsat bulan güneş, trenin pencerelerinden içeri süzülüyor ve hâlâ uyumakta olan yolcular için uyanma vaktinin geldiğini hatırlatıyordu âdeta. Yolculuğun bundan sonrasına bembeyaz kar ve dağlar eşlik ediyor, biz de bir ressamın tablosunu andıran manzaranın derinliğinde hayallere dalıyorduk.

Tren, bu beyaz örtü eşliğinde Erzincan'a ulaştı. İstasyon bir hayli kalabalıktı; kimi yolcu veda ediyordu Doğu Ekspresi'ne, kimisi bir nefes almak için aşağı iniyor, kimisi de yeni bir yolculuğun başlangıcında veda ediyordu sevdiklerine. İstasyon şefinin işaretiyle yolculuk kaldığı yerden devam etti. Doğu Ekspresi'nde yolculuk, bir kitabın sayfalarında kaybolmak gibiydi ama ne yazık ki, bitmesini istemediğim 24 saatlik bu yolculuğun sonu yaklaşıyordu.

Tam da bu kısımda "Her son, yeni bir başlangıçtır" cümlesi yer etmişti kafama. İnaniyorum ki bu son adımlar, yeni maceralar getirecekti bana.

Macera dolu, güzel ve yeni anılara...

“Biri olmalı, varlığını damıma bildiğin yanında kendini güvende hissettiğin.”
Tuğçe İNANIR

Dostluk

Biricik dostumla anılarımız ve hayallerimiz...

Biri olmalı, varlığını daima bildiğin, yanında kendini güvende hissettiğin. “Üzülme, üzülürüm” diyen biri olmalı hayatında; çok şanslıyım ki ben yıllardır yaşıyorum bu duyguyu. Dost, seni senden daha çok seven, daha çok düşünen, koruyan, iyi ve kötü günleri paylaştığın, beraber güldüğün, beraber ağladığın, tüm çılgınlıkları birlikte yaşadığın sırdaşıdır. Benim tüm bunları dolu dolu yaşadığım bir dostum oldu bu hayatta ve tam 15 yıldır hayatımda: Aynı dersane, okul, aynı sıra, sonunda da aynı ev ve işte.

Dostluk; düşüncelerin, fikirlerin, zevklerin paylaşılmasıdır. En önemlisi de, her şeye rağmen yan yana olmak, sırt sırta vermektir. Dostlukta yakınlık, uzaklık gibi kavramlar yoktur. En azından bizde hiç olmadı. Kararsız kaldığında, kendinle çeliştiğin zamanlarda yanında olandır dost. Sadece üzgün ya da mutlu olduğunda veya zorda olduğunda değil, cesaret edemediğin tüm maceralarda da hep yanında olandır. En çok ise kendini kötü gününde belli eder; yanında bulursun dostunu, en iyi arkadaşını.

Benim, gerçek bir dostum var. Her anımı birlikte paylaştığım ve yaşadığım...

Anılarımızdan bahsedeyim mi biraz sizlere?

Bizim derslerimiz ortaydı; ailelerimiz bizi bir sürü özel derse, dershaneye gönderdi. Derslerimiz konusunda çok hassaslardı. İkimizin karneleri hep eşit gelirdi, fakat bunlar aileler için tatmin edici sonuçlar değildi. Biz de bir keresinde karne puanlarımızı değiştirdik. Bizim değiştirdiğimiz anlaşılmasın diye de değiştirdiğimiz karne puanlarının üzerine bant çektik. Karne puanımızı gören ailelerimiz hediye olarak bize harçlık vererek alışverişe gönderdi. Tam alışverişe gidiyorduk, evden ayrılmıştık ki gelen telefonla yıkıldık. O sene e-Okul çıkmış; yani artık tüm karne puanları internette de var. Bizimkiler bir karneye bakmış, bir de e-Okul sistemindeki puanlarımıza..

Alışveriş iptal oldu, harçlıkları geri aldılar ve biz tabii ki ceza olarak evin terasında test çözmeye mahkûm tutulduk. O zaman 15 yaşındaydık; bence fena fikir değilmiş. :)

Yine bir akşam çok eğleneceğimizi düşündüğümüz bir plan yaptık. Hilal ile birlikte akşam dışarı çıktık, fakat benim yürümeye bile halim yoktu. Hilal ile vakit geçirmek istediğim için halsiz olduğumu belli etmemeye çalıştım, ama olmadı; beni çok iyi tanıdığı için hastalandığımı anladı. Ve planımız hiç tahmin etmeyeceğimiz şekilde son buldu: Gecenin sonu hastanede bitti ve acil ameliyata alındım. Ameliyattan çıkıp odama geçtiğimde Hilal ile sürekli güldük; ne hayal etmiştik, ne olmuştu...

Yine bir gün dershanede dersten kaçmayı düşündük; biz düşünürsek zaten faaliyete de geçirirdik. Dersten çıktık gezmeye, eğlenmeye gittik. Ders bitişine yakın dershaneye dönerken kapıda babamın beni beklediğini gördük. Yani kısaca yakalandık, gerisini anlatmayayım... :) Sonuç olarak, ilk kaçışımız hüsrana son buldu. Tabii ki biz ilk kaçışta pes etmedik; devam ettik, çoğunda yakalanmadık da. :)

Hemen hemen tüm ilkleri birlikte yaşadık. Anılarımızı yazdığımız, 9 cilt tutan günlüklerimiz var, anılarımız anlat anlat bitmez. Şu an o günlüklerimizi okurken ne kadar eğlendiğimizi, o günlere dönmemizin bizi ne kadar mutlu ettiğini yazmaya ise kelimeler yetmez. Luna-park, huzurevi ziyaretleri, dershaneden, derslerden kaçmalar, soruların cevaplarını kaçırmaya kopya çekip birinci olmalarımız, karneleri değiştirmemiz, ameliyat olmam, geziler organize ederek yeni yerler keşfetmemiz, birimizi üzen biri olduğunda kavga etmeden korkmadığımız zamanlar...

Bir şey olsa dayanamayacağımız tek hassas noktamız birbirimiz olduk biz bu hayatta.

Son olarak 15 yıl önceki en büyük hayalimiz, büyüyünce aynı işyerinde çalışmaktı. Bu hayalimizi günlüklerimize de konu etmiştik. Şu an bu hayalimizi gerçeğe dönüştüren reeder ailesine sonsuz teşekkürlerimizi sunarız.

Tarihin Sıfır Noktası: Göbeklitepe

Bulunuşuyla tarihi değiştiren, dünyanın ilk tapınağı Göbeklitepe’yi gördüğümde hem şaşırdım hem de heyecanlandım.

Yola çıkmadan önce Göbeklitepe ile ilgili çok fazla bilgim yoktu. Karadeniz turu sırasında tanıştığım bir arkadaşım, Göbeklitepe diye bir yerin varlığından, buranın çok anlamlı ve etkileyici olduğundan ve mutlaka görmem gerektiğinden bahsetmişti. Söyledikleri bende büyük merak uyandırdı. İlk fırsatta hiç düşünmeden, arkadaşımın verdiği tavsiyeye uyarak Güneydoğu Anadolu turuna çıktım.

Açıkçası çok heyecanlıyım; tek başıma yollara koyulmuştum. Tanışmayan ve birbirinden farklı 25 kişiyle tek başıma yola çıkmam benim için çok farklı bir deneyimdi. Yola çıkmadan önce biraz da endişeliydim, fakat yola koyulduktan iki saat sonra herkes birbiriyle kaynaştı; sanki uzun süredir tanışıyormuşçasına bu güzel gezinin tadını çıkarmaya başladı. Tabii ki ben de yola, bu ortama uyum sağlayarak ve onlarla gülüp eğlenerek devam ettim.

İlk olarak Gaziantep ve Mardin’i gezdik; bu iki yer de çok güzeldi ama benim dört gezle görmeyi beklediğim yer değillerdi. Üçüncü güzergâh olarak Urfa’ya geldiğimizde ise tabelada Urfa yazısını gördüğümde çok heyecanlandım. Sabırsızlıkla görmeyi beklediğim Göbeklitepe’ye bir adım daha yaklaşmıştım. Herkesin bu gezide görmeyi istediği ve merakla beklediği yerler farklıydı. Tıpkı benim bu geziyi Göbeklitepe için yapmam gibi.

Göbeklitepe, arabanıza atlayıp giderek görebileceğiniz türden bir yer değil. Tabii ki fiziksel olarak böyle bir şey yapabilirsiniz; ancak gördüğünüz hiçbir şeyi anlayamayacağınızın garantisini verebilirim. Her şeyden önce burayı gezmek için Şanlıurfa’ya geldiğinizde ilk gitmeniz gereken yer, Urfa Arkeoloji Müzesi. Müzeyi mümkünse bizim yaptığımız gibi işini iyi bilen bir rehberin anlatımıyla gezmelisiniz. Böylece artık Göbeklitepe’yi gördüğünüzde neye baktığınızı çok daha iyi anlayacaksınız. Ben bu konuda çok şanslıyım. Rehberimiz bölgeyi çok iyi bilen ve bu bölgede uzun süredir çalışan biriydi ve gezerken ona sorduğumuz her sorunun cevabını alabildik.

“Bulunuşuyla tarihi değiştiren, dünyanın ilk tapınağı Göbeklitepe.”
Ayşegül ÖZCAN

Göbeklitepe, Şanlıurfa'nın yaklaşık 22 km kuzeydoğusunda bulunan Örencik köyü sınırları içerisindeydi. Otobüsümüzle belli bir yere kadar gelebildik. Kalan yolu tepeyi tırmanarak geçmek gerekiyordu. Hava çok sıcak ve yorucuydu, ama bu, benim için önemli değildi. Tepeyi tırmandıktan sonra kazı alanına varmıştık. Açıkçası gördüğüm manzara karşısında çok heyecanlanmış ve şaşırmıştım. Herkes bir anda etrafı daha net görebilmek ve fotoğraf çekmek için etrafa dağılmıştı. Bense rehberimizin peşinden ayrılmadım; geziye merak ettiklerimi ona sorarak ve dinleyerek devam ettim. Rehberimiz Göbeklitepe ile ilgili birçok görüş ve yazının olduğunu belirtse de burası ile ilgili söylediği ve benim dikkatimi çeken en önemli şey, buranın yerleşim yeri ya da köy olmadığından bahsetmesiydi.

Burası ile ilgili benim en çok merak ettiğim, T şeklindeki taşlardı. Göbeklitepe'de bulunan taşların hemen etrafta bulunan taşlardan olduğunu söylemem gerek. T şeklindeki taşlar ise insanı temsil etmekteydi. Zaten bakınca da anlayabiliyorsunuz. Taşların üzerinde, yan kesimlerinden ön taraflarına geçen kol ve el motifleri bulunuyor. Gerek alanın değişik yerlerinde, gerekse T taşlar üzerinde hayvan motiflerine rastlıyorsunuz. Fakat bu hayvan motifleri mitolojik yaratıklarla ilgili değil; tamamı, bölgede yaşayan vahşi hayvanlara ait. Belki bir güç, belki de koruma anlamı ifade etsin diye taşlara konulmuş olabilirler. Alanda çok sayıda taş işçiliği ile ilgili malzeme bulunması ise heykel ve taşların burada yapıldıklarına işaret ediyor.

Göbeklitepe birkaç yıl öncesine kadar gerek yerli, gerekse yabancı turistin pek bilmediği bir yer olsa da günümüzde yapılan çalışmalar ile hak ettiği üne kavuşmakta olan bir yer. Buluntular hem dünya hem de Türkiye için çok önemli. UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne giren bu tarihi yeri mutlaka görmenizi öneririm.

Müziğin Hayatımızdaki Yeri ve Önemi

Müzik, kalbin ve ruhun gıdasıdır.

Müzik denince akla ilk gelen “insanları eğlendiren notalar” olmaktadır. Halbuki bu doğru değildir; müzik gözle görülmeyen, ancak ritimlerle dile getirilen, içindeki aktivasyonlarla insanların ya da hayvanların müzik anlama kabiliyetlerini geliştirecek düzeyde olan ahenkler bütünüdür.

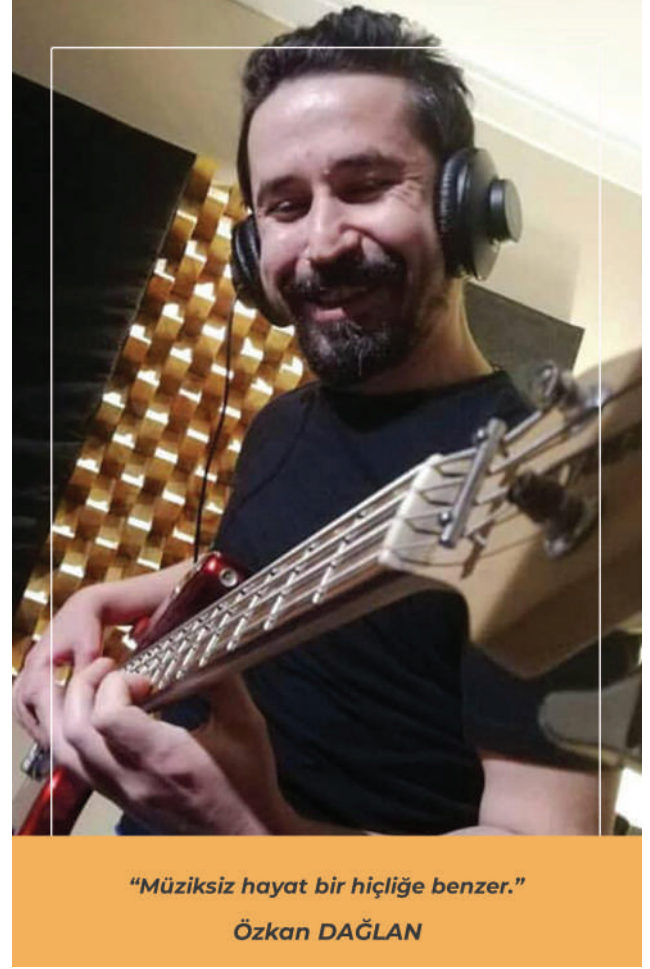
Müziksiz hayat bir hiçliğe benzer; kişi müzik dinleme alışkanlığına ya da yetisine sahip değilse hayatındaki birtakım olayları analiz etmesi güçleşir, müzikten mahrum kaldığı için moral gücü de kötüdür.

Ama o kişi yorgun, canı sıkılmış, bitkin ise ve müzik dinlediğinde morali yeniden yerine geliyorsa müzik o kişi için hayatta vazgeçilmez bir unsur demektir. Nasıl ki vücudumuzun besine, gıdaya, proteine, kalsiyuma ihtiyacı var ise müziğin de ruhumuz açısından maddi ve manevi değeri küçümsenemez. Müzik, girdiği ortama ayak uydurabilme yetisine sahiptir; tıpkı yaşadığı çevreye müthiş uyum sağlama becerisine sahip insanoğlu gibi.

İşte müzik de böyledir; çevreye, ortama ayak uydurma kabiliyeti vardır. Mevlânâ, “Müziksiz hayat hiçe benzer, müzik kalbin ve ruhun gıdasıdır, o gıdadan kimse mahrum kalmasın” demiştir. Mevlânâ'nın da belirttiği gibi, müziğin hayatımızdaki yeri küçümsenemez; çünkü müzik hayata bakış ufkumuzu geliştirir, bizlere kabiliyet verir.

Bir de müziği anlayıp dinlemek ve anlamadan dinlemek ayrımları bulunur. Anlamadan dinlenen müzik, kişide herhangi bir çağrışım uyandırmaz, çağrışım uyandırmadığı gibi de o müzik, insan için bir besin olmaktan çıkar. Öte yandan müziği ahengine göre dinleyen kişide öyle çağrışımlar uyanır ki o müzik o kişiyi mutlu hale getirir.

Hayatımıza değer katmak, yeni bir ufuk kazanmak istiyorsak müziğe sığınmalıyız.

Bazı Şarkılar Neden Dilimize Dolanır?

Bazı şarkılar, eskiseler de hissettirdikleri hiç değişmez.

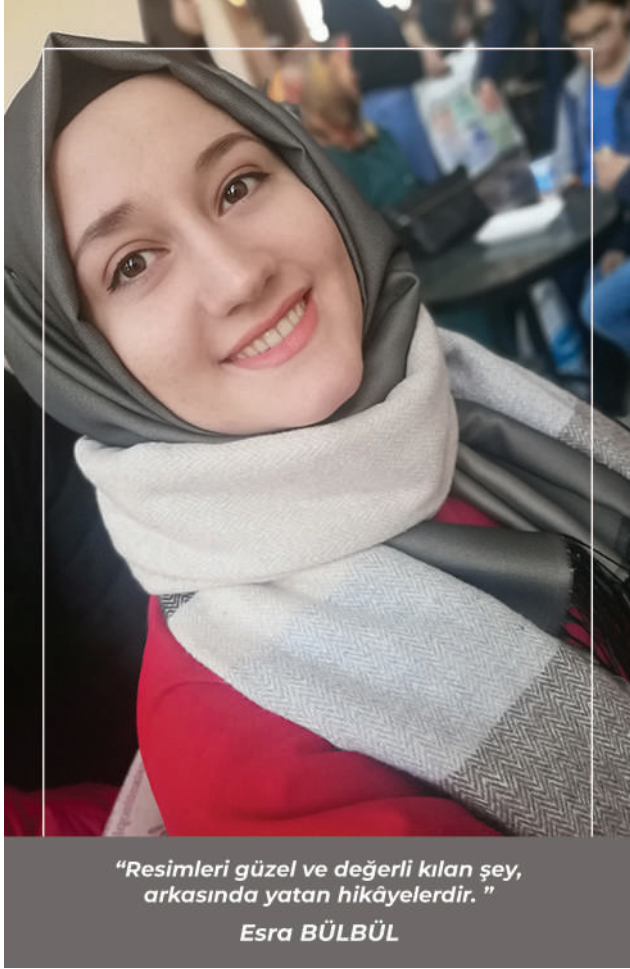
İstemli ya da istemsiz, hayatımın merkezinde müzik vardır ve her fırsatta tek başıma müzik dinlerken bulurum kendimi. Müziği ciddiye alıyorum, önemsiyorum, ona ihtiyaç duyuyorum. Bazı şarkılar, yaşadığım şeylere tercüman oluyor. Eğer bu kendini bulmaksa ben de bulmuş olabilirim.

Mutlu olduğumda, üzüldüğümde, öfkelendiğimde, neşelendiğimde, kısaca yaşadığım her duyguda sığındığım tek şeydir müzik. İçimde kaybettiğim parçalarımı, sormaya korktuğum soruların cevaplarını onda bulurum. Bazen iyileştirir ruhumu, bazen ise daha derinden yaralar, ancak ondan asla vazgeçemem. Ben şarkıların bir gücü olduğuna inanıyorum. Şarkı dinlemesem, şarkı söylerim, fakat müzik hiç son bulmaz. Gözlerimi kapattığımda kurduğum hayaller oradadır. İşte oralar benim evimdir. Kendim olduğum tek yerdir.

Bazı şarkılar dilimize dolanır. Günlerce, belki de haftalarca aynı şarkıyı mırıldanıp dururuz. Dinledikçe şarkı daha hoş bir hal almaya başlar. Hatırlamayı sevdiğimiz ve istediğimiz için sürekli aynı şarkıyı dinlemeye devam ederiz. Kendi şarkımıza ve içimizden gelen sese teslim olduğumuzda ise büyük bir rahatlama hissederiz. Şarkılar fakir insanın cenneti, ruhun gıdasıdır. Belki bir hüznümüz, belki de en derinlere sakladığımız hislerimiz olur o şarkıların cümlelerinde. Takılı kalırız, çünkü şarkılarda kendimizi bulur, benliğimizi keşfederiz. Alır bizi, diyarlardan diyarlara götürür bazı şarkılar. Bu diyarlar bazen güzel bir çiçek bahçesi olur, bazense sonsuz bir boşluk... Anılarımıza bile anlam katar aslında. Şarkılarla anıları tekrar tekrar yaşar, duygularımızı canlandırırız.

Şarkıların sözü olmasına bile gerek yoktur bizi etkilemesi için. Ezgisi bile çok şeyi kıpırdatır kalbimizde. Şarkılarla aslında zihnimizin temelinde yer alan düşünceleri bile açığa çıkarabiliriz. Mesela çok mutluysen genelde enerjimizi atacak hareketli şarkılar dinlerken mutsuz olduğumuzda, içimizde kıvılcım oluşturan duygumuzu şarkılarla alevlendiririz. En derinlerde, en doruklarda yaşadığımız her duyguyu destekleme ihtiyacı duyabiliriz bir şarkı ile. Hayata karşı umudumuzu yitirmeye başladığımızda bizi motive edecek şarkılara ihtiyaç duyarız. Şarkılar kimi zaman bize arkadaş, dost olur. İnsanlardan alamadığımız gücü kimi zaman onlarda buluruz. Derdimize derman olurlar. Bunun için de bazı şarkılar eskir, ancak hissettirdikleri hiçbir zaman değişmez.

Bizlere dinledikçe bir nefes almak için cesaret veren, hatalarımıza nezaketle yaklaşmayı öğütleyen, yolumuzu aydınlatan veya anı fark etmeyi hatırlatan şarkılar, iyi ki var

kaybedilen insanlığı “Guernica” adlı eseri ile anlatmıştır. Bu eser, tuval üzerine sadece beyaz ve siyah renklerdeki yağlıboya ile yapılmıştır. Picasso, savaşın kasvetini ve ölümü eserine bu şekilde yansıtmıştır. Katıldığı bir sergide Alman bir general Picasso'ya “Bu tabloyu siz mi yaptınız?” diye sorduğunda Picasso şöyle yanıt verir: “Hayır, siz yaptınız.” Verilen tepki öyle etkilidir ki, eser günümüzde hâlâ en büyük savaş karşıtı resim olarak kabul edilir.

Mesela kendim için söylüyorum; eğer çok fazla resim çizdiğim bir dönemdeysem ya çok mutlu olduğum için ya da çok mutsuz olduğum içindir. Ortası yok... Çizerken stabil ruh halinde kalabilen insanlara gıpta ediyorum, çünkü bende o denge yok. İç huzurum ya da huzursuzluğum kendisini çizimlerle gösteriyor. İçimdeki o duyguyu dengeleyene kadar yalnızca çizmek istiyorum. Aklım yemek, içmek, gezmekle değil, sadece çizmekle meşgul oluyor. Kötü hissettiğim dönemlerde tutup da korku filmlerindeki gibi şeytan resimleri, karanlık silüetler falan çizmiyorum, ama kafayı kaldırmadan sadece uyku ve çizim döngüsü içerisinde yaşamak da en az şeytan çizmek kadar korkunç bence. (Var bende de bir van Gogh'luk ama hadi hayırlısı. :)

Birçok insan bu aşırı duygu değişimlerini, içlerinde biriken pozitif ya da negatif enerjiyi yanlış ya da kendisine hiçbir yararı olmayacak işlere harcadığında, toplum olarak ne yazık ki adım adım geriye gidiyoruz. O yüzden herkesin, kendini kanıtlama ihtiyacı gibi arzu ve isteklerini sanat gibi faydalı uğraşılara yönlendirerek asıl doyuma ulaşacağı kanaatindeyim. Bu müzik olur, şiir olur ya da bir spor dalı olabilir... Neden veya nasıl olduğu önemli değil. İçindeki baskın duyguyu bularak, onu hayatına doğru şekilde katabilmeyi öğrenmek önemli.

Çok severek okuduğum, hatta başucu kitabım dediğim bir kitap var. Adı, Ikigai-Japonların Uzun ve Mutlu Yaşam Sırrı. “Hep meşgul kalarak mutlu olma” olarak çevrilen bu Japonca kavram, yaşlanırken genç kalma sanatını öğretir. Bunu sağlamanın yolunun da, içinizde yatan tutkuyu bulmak ve ona dünyanın en önemli şeyiymiş gibi bağlanmak olacağını söyler. Yani hayat amacı edinme de diyebiliriz. Kitap daha sonra akışı yakalamaktan bahseder. Nedir bu akış? Anda kalmak demektir. O an hangi işi yapıyorsanız başka hiçbir şey düşünmeden o işle ilgilenirseniz akışı yakalamışsınız demektir. Üzerinde çalıştığınız konu ile uğraşırken zaman su gibi akar, bir bakmışsınız saatler geçmiş ama siz zamanın geçişini hiç anlamamışsınız. İşte bunu başarabildiğiniz uğraşının ne olduğunu bulduğunuzda, ikigai'nizi de bulmuş oluyorsunuz. Kitapta Mark Winn bunu bir diyagram ile açıklamış.

Resim Sevinci

Sizin de ikigai'niz resim çizmek olabilir mi?

Herkese merhaba!

Konu resim olunca 80'ler ve 90'larda doğan arkadaşları, Bob amcamızın program ismi ile karşılamak istedim. Maksat, dikkat çekici olsun. Bob Ross'u ekranlarda görüp de hayran olmayan yoktur diye düşünüyorum. Küçük, mutlu çalılar ve rengârenk tabloları ile çocukluğumuza sanat tohumlarını eken ilk insandı belki de.

Sizi sanat terimleri ile ya da tanımlamalarla sıkmak istemiyorum. Sadece şunu sormak istiyorum: Sizce insan neden resim çizmek ister? Neden bir sanat dalıyla uğraşmak ister? Konu resim olduğunda “Benim hiç yeteneğim yok” diyen bir sürü insan tanıyorum. Peki resim gerçekten de yetenek işi mi? Her ressam çizim yeteneği olduğu için mi o alanda yükselir, yoksa hislerin yönlendirmiş olduğu ihtiyaçlar doğrultusunda; üzerinde çalışarak, durmaksızın emek vererek mi zamanla iyi bir ressam olur?

Pablo Picasso'nun “Guernica” adlı eserini daha önce gördünüz mü? Guernica, aslen İspanya'da bir kasabadır. Fransız, Nazi ve faşist İtalyan kuvvetlerinin yeni uçaklarını bu kasaba üzerinde test etmesi sonucu büyük bir katliam yaşanmış, bombardıman sonrası Guernica yerle bir olmuştur. O sıralar Paris'te yaşayan Picasso da memleketindeki bu olayı gazeteden öğrenmiş; yaşanan katliamı, savaşın yıkıcılığını,

Dünyanın en meşhur eserlerinden birisi olan “Yıldızlı Gece” tablosu da, aslında Vincent van Gogh tarafından akıl hastanesinde yaratılmıştır. Fransa'daki bu hastanenin penceresinden bakıldığında demir parmaklıklar ardında Saint-Rémy-de-Provence şehri görülür. Vincent van Gogh her ne kadar eserini bu şehirden ilham alarak yapmış olsa da, tabloda parmaklıkların olmayışı ve aslında kentte var olmayan yapıların oluşu Vincent'in eserine, özlemini duyduğu özgürlük gibi duyguları yansıttığı söylenebilir.

Resimleri güzel ve değerli kılan şey, arkasında yatan hikâyelerdir. O yüzden sanat galerilerinde belki de hiç anlamadığımız şekillere, renk cümbüşlerine dakikalarca bakıp onlardan anlamlar çıkarmaya çalışırız. Çünkü biliriz ki çoğu eser, özünde yaratıcısının bir yansımasıdır. Yaşanan bir an, tetiklenen herhangi bir acı veya mutluluk, eserin ortaya çıkışına vesile olur. Bu yüzden resim için tek gereken yetenek değildir. Yetenek yalnızca bir araçtır.

Kitapta yazan, ilginç bulduğum bir diğer şey ise, Japonlarda “emeklilik” kelimesinin olmayışydı. Hayatta bir amaca sahip olmak Japon kültüründe o kadar önemlidir ki, “iş temelli bırakmak” anlamına gelen “emeklilik” kelimesi yoktur. Birçok Japon asla emekli olmuyor, sağlıkları el verdiği sürece sevdiği işi yapmaya devam ediyorlar.

Stüdyo Ghibli'nin prodüktörlüğündeki animasyon filmlerinin yönetmeni Hayao Miyazaki de ikigai'si ile bilinen bir manga sanatçısı. Çizerek akışı yakalıyor. Pazar günleri bile stüdyoya kapanıp çizim yapan biri. 2013'te emekli olacağını duyurunca, bir televizyon kanalı son günlerini gösteren bir belgesel hazırlamıştı. Miyazaki, belgeselin hemen hemen her sahnesinde yine çizim yapıyor, çizim yapmayitekrar stüdyoya kapanıp çizim yapıyor. Kitapta da sormuş: Kişi yaptığı işe bu kadar tutkuyla bağlıyken gerçekten emekli olabilir mi?

Sizce?

Ikigai'si resim olan insanların onu mesleğe dönüştürerek akışı yakaladığını, bu şekilde iyi birer sanatkar, ressam olduğunu düşünüyorum. Yolun ne kadar zor olduğu önemli değil; önemli olan yolculuk serüveni.

Ben kendi ikigai'min de resim olduğuna inanıyorum. Bunu fark etmem kolay olmadı. Hayat hep küçük ipuçları yolladı; birkaçını kaçırdım, birkaçını yakaladım. Küçükken izlediğim çizgi filmler, resim sanatında daha çok anime/manga alanına yönelmemi sağladı. Bazen eşarpları birbirine bağlayıp uzun saçlar yaparak evde iyilere dost, kötülere düşman olan Ay Savaşçısı, bazen de Pokémon ustası edasıyla tasolar biriktirip koleksiyon oluşturan çocuk Esra, ta o zamanlarda bu çizimlerin nasıl yapıldığını merak etmeye başlamıştı. Küçük ağızları, kocaman gözleri ve gösterişli kıyafetleri ile beni büyüleyen bu dünya, çizimlerimde de kendi tarzımı oluşturmamda yardımcı oldu. Bir süre sonra izlerken aldığım hazzın aynısını çizerken de aldığımı fark ettiğimde kendime yepyeni bir hedef belirlemiştim: Kendi anime karakterimi tasarlamak! Tabii bu işle uğraşan, manga sanatı için bir ömür tüketen Japon üstatlarını tanıdıkça “Daha çok fırın ekmek yemen lazım, sakın ol şampiyon!” diyerek kendime telkinler vermeyi de ihmal etmedim. Bu tutku ne zaman mesleğe dönüşür ya da dönüşmez bilemem, ama yolculuk keyif verdiği sürece yolun uzunluğunun bir önemi yok. Şimdilik örnek aldığım sanatkarların eserlerini ve beni mutlu eden çizimleri taklit ederek tutkumu canlı tutmaya devam ediyorum. Bunlar da onlardan bazıları.

Miyazaki'nin “Yürüyen Şato” animasyonunu izledikten sonra çizmiştim bu resmi. İzlerken “Kostümler, karakterler ne kadar da basit. Aynısını çizmem yarım saatimi almaz” demiştim. Sonrası beş saatlik bir çizim maratonu tabii. Tatlı Japon amcamız küçük ayrıntılarda oldukça muazzam teknikler saklamış da haberim yokmuş; çizince anladım. Buna şapka çıkarmak gerekir. Üstelik iş sadece çizmekle bitmiyor. O çizimleri sıcak bir hikâye etrafında toplayabilmek, muhteşem bir yetenek.

Ressam Bob amcanın ikigai'si küçük mutlu çalılar, bulutlar, ağaçlar çizmekti. Belki de bu yüzden 403 bölümlük “Resim Sevinci” programından hiç para almadı. İsteddiği tek şey insanlara resmi sevdirmektir. “Ben yapabiliyorsam herkes yapar” diyerek, en amatör insanları bile resim çizebileceğine inandırmak istedi. Yaşadığı müddetçe otuz binden fazla resmi oldu ve hiçbirini satmadı. Hayattaki tutkusunu bulmuştu ve bu tutkuyu milyonlarca insana yaymıştı.

Resim de özünde tutku ve onu hayata geçirecek bir hikâyeye ihtiyaç duyar. Eğer sizde de bu tutku ve insanlara anlatmak istediğiniz bir hikâyeye varsa, neden olmasın?

Melek GÜLTEKİN

Kitap Önerisi / Çavdar Tarlasında Çocuklar – J.D. SALINGER

Merhaba,
İnsanın zaman zaman kendine sorduğu ya da başkalarının size yönelttiği bir sorudur, hayata nasıl baktığınız. Benim yanıtlım ise “Hayata sanattan bakıyorum” şeklinde. Öyle bir hayat objektifim var, asal tür de edebiyat.

Daha öncesinde okuyup beğendiğim, sizlerin de beğenebileceğini düşündüğüm; J. D. Salinger'ın üzerinde çok konuşulan Çavdar Tarlasında Çocuklar adlı kitabını bu ay içerisinde okunacaklar listenize eklemenizi tavsiye ederim.

Arka Kapak Bilgisi

“Pek çok insanın hakkında konuştuğum için üzgünüm. Bildiğim tek şey; size anlattığım herkesi biraz özlüyorum. Bizim Stradlater'ı ve Ackley'i bile, sözgelimi. Sanırım o lanet Maurice'i bile özlüyorum. Sakın kimseye bir şey anlatmayın. Herkesi özlemeye başlıyorsunuz sonra.”

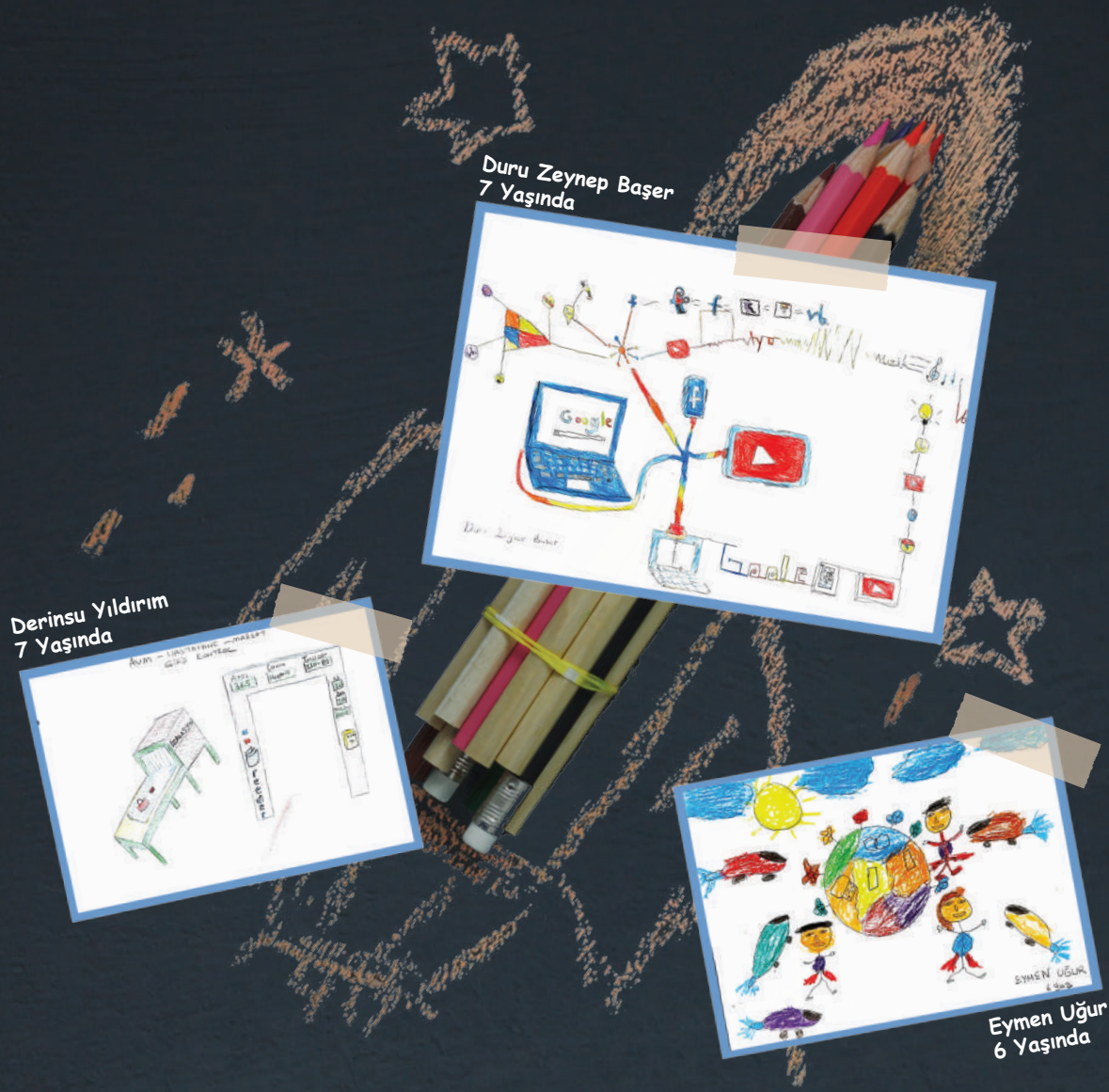
Çavdar Tarlasında Çocuklar, Salinger'ın tek romanı. Ergenlik çağının içinde, yetişkin dünyanın düzenine karşı isyankâr bir çocuğun, bir Noel öncesi başına gelenler... Bu sürecin bir psikiyatri kliniğinde noktalanışı. Holden Caulfield'in masumiyet arayışının iç burkucu romanı. Belki de Salinger'ın.

1993'te Franny ve Zoey ve Dokuz Öykü adlı kitaplarını yayımladığımız Salinger, 1963'ten ölümüne dek yeni bir yapıt yayımlamamasına ve neredeyse efsane haline gelmiş bir gizlilik içinde yaşamasına karşın, dünya edebiyat gündemindeki yerini hep korudu.

Keyifli okumalar... :)

deRgi

Geleceğin Adı Çocuk!

Samsun'un çocukları geleceğin teknolojisini çizdi.
NFT platformunda ihaleye açılan bu resimlerin satışına sen de katıl,
eğitime destek ol!

 reeder

